Nr 1 ◆ JANUARY ◆ SAUSIS 1983

SKAUTU AIDAS

Nr 1 ◆ JANUARY ◆ SAUSIS 1983

SKAUTU AIDAS

USPAS497-840 Oficialus LIETUVIŲ SKAUTŲ S-GOS organas

Įsteigtas 1923.III.15 Šiauliuose, Lietuvoje

Leidžia LSS Tarybos Pirmija

Prenumerata: metams - $5.00, pusei metų - $3.00, atskiro nr. kaina - 50c.
Garbės prenumerata - $10.00, garbės leidėjo prenumerata - $25.00.

Redaktorius
v.s. Antanas Saulaitis, SJ
2345 West 56 Street
Chicago, IL 60636

SKAUTU AIDAS — THE SCOUTS ECHO

A Lithuanian youth Magazine, published monthly except July and August by The Lithuanian scouts Association. Not for profit Illinois Corporation.

Subscription $5.00 yearly, $3.00 halfyearly, single copy 50c.

Second Class postage paid at Chicago, Illinois.

• Office of Publication
SKAUTU AIDAS
6346 So. Washtenaw Ave.
Chicago, IL 60629

• Managing Editor — Malvina Jonikienė
6346 So. Washtenaw Ave.
Chicago, IL 60629

Administratorė: v.s. Malvina Jonikienė
6346 So. Washtenaw Ave.
Chicago, IL. 60629

GĖRBĖS LEIDĖJO PRENUMERATA
(25 dol.)

V. Šenbergas — Cleveland, OH

GARBĖS PRENUMERATA
(10 dol.)

J. Stankūnas — Harbert, MI
V. Bacevičius — Cleveland, OH
M. Barniškaitė — Cleveland, OH
A. Mainelis — Cleveland, OH
R. Švarcas — Euclid, OH
A. Nagevičius — Parma, OH
R. Švarcas — Seven Hills, OH
A. Bakūnas — Willowik, OH
E. I. Vilkas — Valencia, CA (už 2 metus)
P. Molis — Shrewsbury, MA
A. Glodas — Holden, MA
O. Siliūnienė — Chicago, IL
V. Kalendrienė — Weston, Ont.
I. Hallal — Euclid, OH
G. Juškėnas — Cleveland, OH
Tėvai Jėzuitai — Cleveland, OH
A. Urbaitis — Mayfield Hts., OH
E. Nainienė — Cleveland, OH

Aukos „Skautų Aidui"

V. Čečetienė — New York, NY — 25 dol.
R. Sriubiskis — Islington, Ont. — 25 dol.
P. Zailskas — Cicero, IL — 40 dol.
D. Sodeikienė — Torrance, CA — 15 dol.
R. Austras — Braintree, MA — 15 dol.
V. Barmienė — Los Angeles — 15 dol.
R. Buzėnas — Los Angeles, CA — 15 dol.
R. Kubiliūnaitė — Willoughby Hills — 10 dol.
J. Tumas — Newbury Park — 10 dol.
R. Adomavičius — Winchester, MA — 5 dol.
L. Bacevičius — Newton, MA — 5 dol.
G. Adomaitytė — Jamestown, ND — 5 dol.
R. Jarašūnas — Santa Monica, CA — 5 dol.
Kun. A. Olšauskas — Los Angeles, CA — 5 dol.
M. Petrusis — Santa Monica, CA — 5 dol.
E. N. Radvenis — Los Angeles, CA — 5 dol.
R. Stočkus — La Crescenta, CA — 5 dol.
E. I. Vilkas — Valencia, CA — 5 dol.
A. Saimininkienė — Hartford, CT — 5 dol.
R. A. Česonis — Cinnaminson, NJ — 5 dol.
N. Mockuvienė — Yucaipa, CA — 5 dol.
V. J. Volodka — Northcote, Vic. — 3.70 dol.
S. Vaitkevičius — Peterborough, Anglija — 2.95 dol.
T. Vizgirda — Westlake Village, CA — 2.50 dol.
V. Nasvitityė — Cleveland, OH — 2 dol.
K. Prišmantas — Los Angeles, CA — 2 dol.
Maironio Parkas — Shrewsbury, MA — 2 dol.
V. Baukytė — Dearborn Hts., MI — 2 dol.
P. Butkys — Monterey Park, CA — 2 dol.
A. Belzinskas — Cleveland, OH — 1 dol.

PERKELTA į 13 pusl.

SUKAKTUVINIUS 65-us METUS PRADEDANT

1983 metai yra mūsų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo ir lietuviškosios skautybės 65-jų metų garbinga sukaktis.

1918 m. Vasario 16 d. Vilniuje Lietuvos Taryba paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo aktą ir 1918 m. lapkričio 1 dieną taip pat Vilniuje įsisteigė pirmasis Lietuvos skautų ir skaučių būrelis. Skautiškame gyvenime ir veikloje skautiškieji metai prasideda lapkričio 1 dieną.

Abėjos sukaktys mums labai svarbios tuo, kad išeivija Lietuvos tautos dalis, atplėšta nuo gyvojo tautos kamieno ir gyvenanti laisvajame pasaulyje, susikaupusi ir pakilusi iš kasdieninės pilkumos

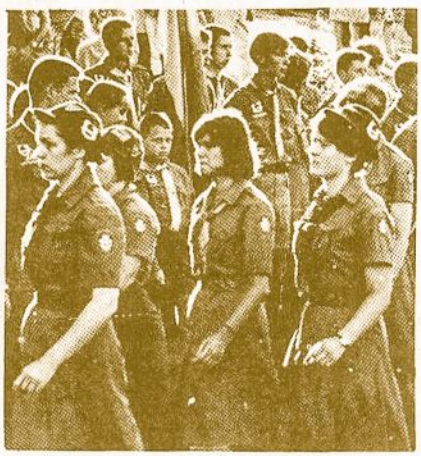

dvasios ir didžioji mūsų Sąjunga — vadovai, vadovės ir skautaujantis jaunimas — rinksis į skautiškųjų 65-jų metų sukaktį paminėti pradines sueigas. Vasario 16 proga — Tėvynės sueigą ir 1983 metais rikiuosis į Sukaktuvinių metų skautiškas stovyklas.

Primintina, kad prieš 37 metus kelių skautininkų ir šiai idėjai pasišventusių idealistų nuopelno dėka, karo audroms siaučiant ir patekus į V. Vokietiją, ir vėl pirmieji skautiški laužai suliepsnojo, rodydami idealą, kad laisvės troškanti ir stiprybės iš praeities semdęs Lietuvių Skautų Sąjūdis ir tauta, tarytum uola stovi sargybos idealui: DIEVUI, TĖVYNEI ir ARTIMUI, ir saugo Tėvynę ir Sąjūdį, nežiūrint to, kad svetimoji banga įnirtusiai plakėsi į idealistų širdis ir kūną. Tėvynės meilė ir ilgesys liko kaip nepajudama uola . . .

Per visą 65-tį ir 37-ių metų išeivijos gyvenimą lietuviškasis jaunimas jungėsi į skautiškas gretas. Tinkamai pasiruošęs, duoda įžodį prie trispalvės, rišami gerojo darbelio ir Tėvynės igesio mazgeliai, į kuriuos kai kas įriša gintaro gabalėlį. Tėvynės ilgesio mazgelį tik atrišime, kai bus laisva ir nepriklausoma mūsų tėvynė Lietuva.

Ir šie Sukaktuviniai metai nėra vien švenčių ir iškilmių metai: jie iš viso yra geros veiklos ir visokio pasitobulinimo metai, nueito kelio ir darbų prisiminimo ir atžymėjimo metai VISOMS ir VISIEMS mūsų skautiškame Sąjūdyje ir organizacijose.

Negalim ir nenorime didžiųjų Sukakčių minėti vieni: kviečiame visas ir visus, kuriems šie dalykai taip pat brangus ir mielus: jungtis į mūsų tarpą, drauge dirbti, drauge minėti ir drauge švęsti, kad iš to būtų ko daugiausiai naudos: Tėvynei Lietuvai, lietuvių tautai, mūsų jaunimui, savajam skautybės sąjūdžiui ir džiaugsmo mums VISIEMS.

Kiekviena ir kiekvienas esate reikalingi mūsų Sąjūdyje ir darbuose: lyg ir tąsa Vasario 16-tosios ir lapkričio 1-sios, jame paskelbtų tikslų bei idealų įgyvendinimą jungiantis atsiektus laimėjimus ir tolimesnį tęstinumą . . .

Minint 65-tąjį lietuvių skautų sąjūdžio ir Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo garbingumą gimtadienį, kai didesne dalį jos esame praleidę išeivijoje ir žygiuodami išeivijoje lietuvišku ir skautiškuoju keliu, mintys krypsta į Sąjungos ir organizacijų vadovus, vadoves, veteranus, tautos sūnus ir dukras, paaukojusius gyvybę ant Tėvynės aukuro, jiems lenkiame galvas ir tylos minutę atiduodame pagarbą — jie visi pasiliko gyvi mūsų širdyse ir atmintyje . . .

Dalis vadovų ir vadovių visą gyvenimą paskyrę lietuvių jaunuolių ugdymui ir lietuviškų organizacijų darbui, tobulėjimui ir tęstinumui ir, sulaukusius senyvo amžiaus, dvasią ir darbais pasiliko jauni. Pagarba ir padėka jiems.

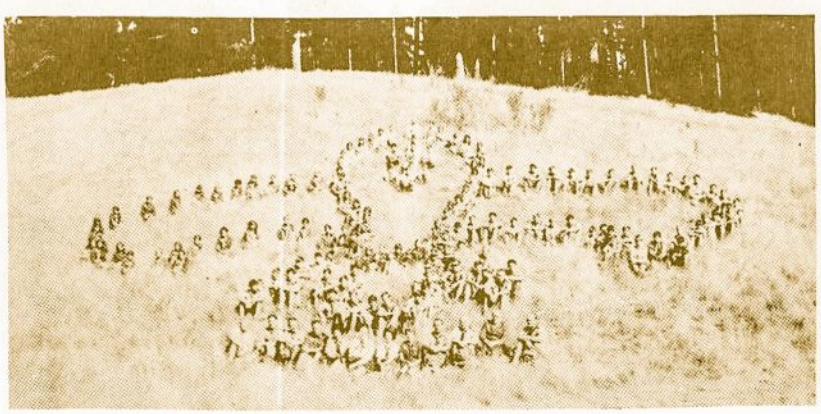

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Sąjūdžio talkininkams ir rėmėjams, Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, organizacijoms, dvasiškiams, klubams, skautiškos idėjos rėmėjams, tėveliams, pavieniams asmenims, VISOMS ir VISIEMS priklauso mūsų visų nuoširdi ir skautiška padėka.

Minėdami Sukaktuvinius metus, sveikiname LSS Pirmūną, LSS Tarybos Pirmiją, Vyriausius Skautininkus, buvusius ir esamus vadovus, organizacijas, dvasiškius, skautiškos idėjos rėmėjus, tėvelius, sesės ir brolius ir visą plačiąją VISUOMENĘ. Lai už vis stipriausiai ir toliau mus VISUS riša meilė ir ištikimybė Tėvynei Lietuvai, mūsų darbuose ir Lietuvoje — mūsų paverttoje tėvynėje — sesėms ir broliams. Dar stipriau sujungkime mūsų širdis, jėgas ir meilę darbuose. Parodykime, kad skautiškasis ir lietuviškasis takas, kuriuo žygiavome per 65-us metus, kuriuo ir žygiosime į antrąjį šešiasdešimtmetį — dar stipriau parodykime pasilikusiems tėvynėje Lietuvoje ir sau, kad mūsų tikslas, viltis ir darbai dar neužžėlę ir laiko dulkės nedengia akių, bet žygiuojame lietuvišku-skautišku taku į tolimesnį gyvenimą atmerktomis akimis ir mūsų širdimis Dievo, Tėvynės ir Artimo tarnybai, kad per amžius budėję, laisvę laimėjom!

Budėkime,
v.s. J. Masklauskas
LSB Europos Rajono Vadeiva

1983 AUŠROS METAI

VYRESNĖ SKAUTĖ IR LIETUVIŠKOJI SPAUDA

Vyresnė skautė yra vienas iš skautijos svarbiausių instrumentų. Gerai mėlynšlipsei sesei yra pavesta ypatinga, trejopa pareiga, tai yra, dirbti Dievo, tėvynės ir artimo labui. Daug kas, gavęs tokią atsakomybę, nežinotų, kaip net pradėti atlikti savo milžinišką uždavinį, kaip bandyti pasiekti bedugnės duobės dugną. Dažnai tą klausimą pavertus į priežastį neimtis tokio darbo, skautė nuklysta nuo tiesiojo kelio ir ignoruoja savo paskirtį. Skautei, tačiau, privaloma neignoruoti, kas vyksta savo aplinkoje, o padauginti savo žinias, aktyviai dalyvauti, užtarti gerą ir žejinti bei naikinti blogą. Kaip, tada, galima geriausiai palaikyti ryšius su artimu ir duoti ir gauti informacijų apie religinius ir tautinius reikalus? Per lietuviškąją spaudą, kuri yra ne tik naudinga vyresnės skautės tikslams, bet kuriai pačiai reikalinga rėmėjų.

Nekokios vertės yra leidinys be skaitytojų, todėl vyresnė skautė pirmiausia šelpia lietuviškąją spaudą finansiniai, prenumeruodama įvairius laikraščius ir žurnalus, prikdama arba pasiskolindama knygas. Skaitydama periodinius leidinius, ji sužino apie lietuvišką veiklą savo gyvenvietėje ir kituose lietuvių apgyventuose miestuose. Ji įsigija žinių apie kitų lietuviškų organizacijų veiklą ir gali pasidalinti idėjomis ir nuomonėmis su šių draugijų nariais. Pavyzdžiui, skautės, išgirdušios, kokios įdomios bei naudingos buvo ateitininkų ir mokytojų studijų stovyklose paskaitos, nusprendė daugiau laiko paskirti savo stovyklose diskusijoms. Vyresnės skautės, skaitydamos laikraščius, irgi sužino apie labdaringų organizacijų trūkumus, kuriuos

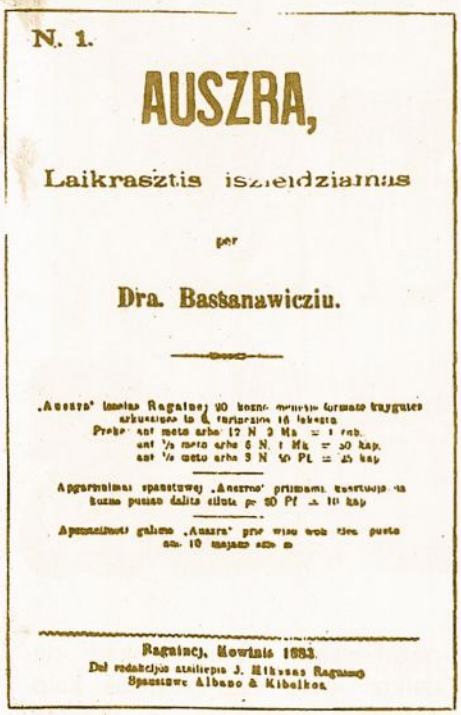

N. 1.

AUSZRA,

Laikrasztis iszeidziamas

per

Dra. Bassanawicziu.

Ragainej, Mowinis 1883.

Pirmasis "Aušros" nr. 1883 m.

galėtų užpildyti, ir vertingus darbus, kuriais galėtų padėti visuomenei. Sesės dažnai paaukoja laiką, dirbdamos įvairiuose komitetuose arba renginiuose, rinkdamos aukas vargstantiems, patarnaudamos prie stalų baliuje, parodydamos žmonėms jų vietas koncerte ir .t.t. Taip pat skaitydama ir besimokydama iš knygų, ji sužino apie savo tėvų krašto istoriją, geografiją, lietuvių išeiviją ir išmoksta teisyklingai vartoti lietuvių kalbą. Besinaudodama abejais šaltiniais, sesė gauna informacijos apie savo tautiečius dabartinėje Lietuvoje pvz., Lietuvos Katalikų Bažnyčios ,,Kronikos'' ir ,,Aušros'' atspausdinimai dienraštyje „Draugas" ir dviejų arba keturių šimtų su viršum puslapių rinkiniuose.

Antras būdas, per kurį vyresnė skautė naudojasi ir padeda spaudai yra per rašybą. Ji rašo straipsnius ir temas, skleidžia žinias apie skautybę ir skautų pasaulinį požiūrį. Ji duoda lietuviškajai apylinkei informacijas, ar tai būtų trumpas pranešimas apie tunto sueigą, ar ilga anų metų stovyklos kritika. Per šiuos aprašymus ne tik visuomenė, bet ir pačios sesės gali pasididžiuoti skaučių pasisekimais arba suprasti ir bandyti ištaisyti padarytas klaidas. Be to, ar yra geresnis būdas skautei sėkmingai padėti lietuvybę išlaikyti gyva negu per gražiosios ir senosios lietuvių kalbos vartojimą? Ar tai nėra jaunesnėm sesėm geras pavyzdys? Ar joms tas neduoda iniciatyvos neapleisti ir neužmiršti tėvų gimtosios kalbos?

Tad, vyresnė skautė, būdama apsišvietusi ir gerai informuota, randa daug progų tarnauti Dievui, tėvynei ir artimui. Gera vyresnė skautė nesėdi namie užkimštom ausim, kad negirdėtų balso šaukiančio laisvės ir tiesos, ir užmerktom akim, kad nematytų ašaruotų akių, supančiotų rankų, vargstančią tėvynę apsupančios geležinės uždangos.

sl. Ramona Steponavičiūtė

Sename Lietuvos kaime

ŽMOGAUS TURTAS

„Vienas žmogus skundėsi, kad jis yra nelaimingas:

— Kitiems turtus Dievas duoda, o man nieko nedavė. Kuo aš gyvensiu, nieko neturėdamas? Išgirdo jį skundžiantis vienas senelis ir sako:

— Argi tu jau iš tikrųjų toks neturtingas, kaip sakai? Esi jaunas, sveikas, — ko bereikia, ko čia skundies?

— Taip, jaunumu ir sveikata galiu pasigirti, bet kas iš to?

Senelis paėmė žmogų už dešinės rankos ir klausia:

— Ar duotum už tūkstantį dolerių šitą ranką nukristi?

— Ne, neduočiau. Ar aš kvailas?

— O kairiąją?

— Ir kairiosios neduočiau.

— O apakti už dešimt tūkstančių sutiktum?

— O ne! Už jokius pinigus neatiduočiau akių.

— Tai matai, — sako jam senelis, — kiek turtų tu turi, o vis skundiesi, dejuoji. Tik naudokis jais: dirbk, mokykis ir būsi laimingas."

(Ištrauka iš „Tėviškės namai".

Kartais gyvenimo kelias atrodo labai vingiuotas ir ilgas, kai mes keliaujam per jaunystės dienas. Su sulaužytomis širdimis ir ašaromis akyse, pavargstam ir nukrentam šalia kelio. Bet mūsų tėvai ir draugai sako, kad bus kita diena; ir kita diena ateina, ir kelias atrodo lyg švelnesnis ir yra lengviau žiūrėti į gyvenimą. Atsistojam ir vėl keliaujam tuo keliu ir matom, kad iš tikrųjų nėra taip baisu. Toks yra gyvenimas — kartais sekasi ir smagu, bet kartais sunku ir liūdna.

Mes gyvename pasaulyje, kur viskas labai greitai juda. Visi bėga nuo vieno galo iki kito ir tik rūpinasi savo asmeniškais reikalais, net nesustodami apsižiūrėt, kas darosi pasaulyje. Visi galvoja, kad pinigai gali nupirkti džiaugsmą. Taip, malonu būtų turėti daug pinigų, gražius drabužius, sportinę mašiną ir t.t. Bet jeigu sustojam ir pagalvojam, matome, kad tie daiktai nėra taip svarbūs kaip draugystė, sveikata ir dvasinė ramybė. Koks įdomumas turėti daug daiktų, jeigu negali pasidalinti ir pasidžiaugti su kitais. Daiktai neteikia tokio džiaugsmo, kaip draugės ar draugai.

Gražios jaunystės dienos! Malonu prisiminti tas smagias stovyklas, kuriose mes penkios (Vita, Rita, Rūta, Vida ir aš) nuo pat paukštyčių laikų praleidom. Kas dar maloniau, kad mūsų draugystė taip ilgai išsilaikė ir kad mes turėjom progos drauge dirbti ir pasiekti šį svarbų momentą mūsų gyvenime — vyresnės skautės įžodžio dieną, kur pasižadame amžinai pasilikti skautės.

Aš dabar suprantu, kad maži dalykai turi didelę įtaką gyvenimui. Maži kasdieniški įvykiai, — atsitinka kiekvieną dieną: draugiška šypsena, geras darbelis ir geras žodis pasakytas kitam. Mūsų gyvenimas yra sudarytas iš daug gražių momentų, padarančių visą mūsų gyvenimą vertingą ir prasmingą. Tie dalykai — kaip draugystė, sveikata ir dvasinė ramybė — yra brangiausias turtas, kurio mes negalime pakankamai įvertinti.

INGA VIZGIRDAITĖ
(Los Angeles)

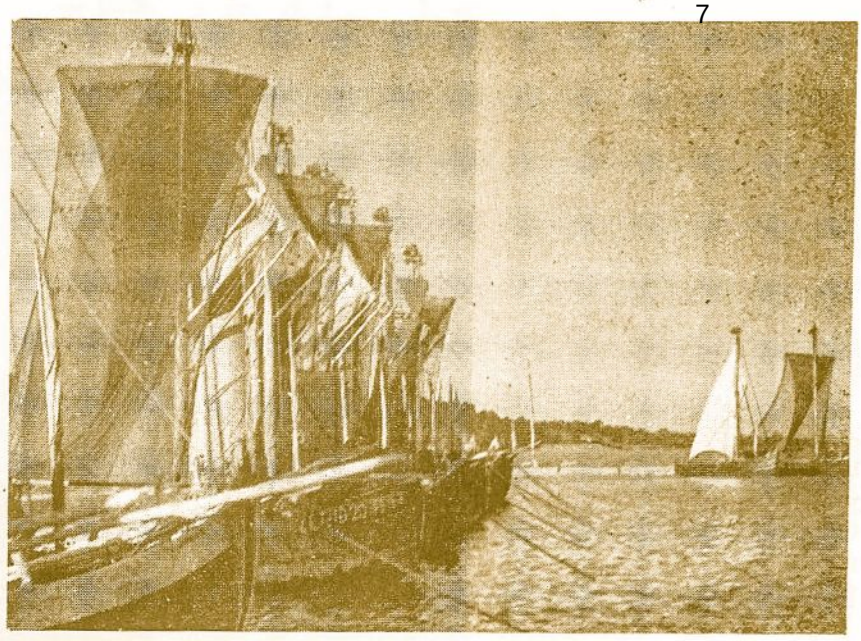

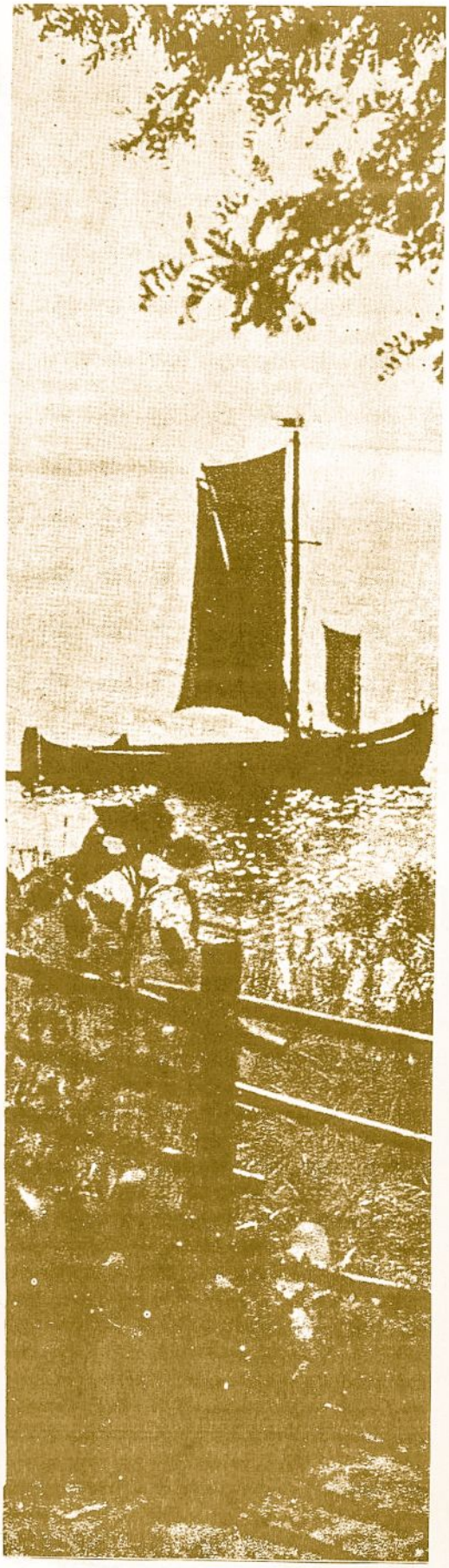

ANT MARIŲ KRANTELIO

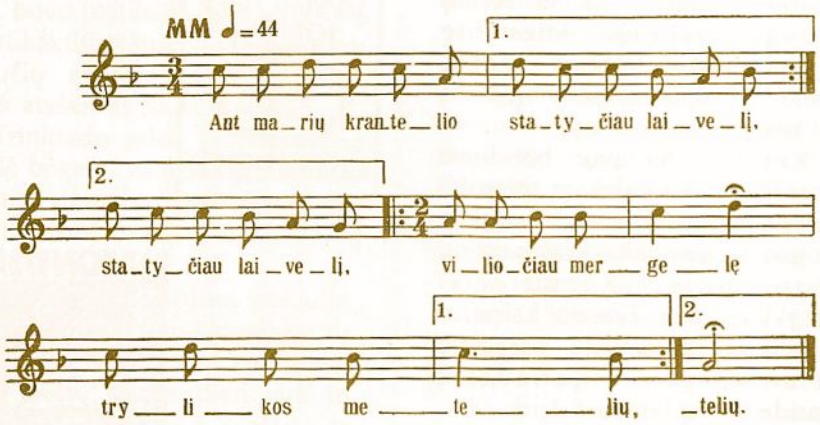

— Ant marių krantelio
Statyčiau laivelį,
Ant marių krantelio
Statyčiau laivelį:
Viliočiau mergelę
Trylikos metelių,
Viliočiau mergelę
Trylikos metelių.

— Neviliok, berneli,
Baltas dobilėli,
Neviliok, berneli,
Baltas dobilėli:
Duok man jaunai augti
Pas savo močiutę,
Duok man jaunai augti
Pas savo močiutę.

— Bepig tau, mergele,
Pas močiutę augti,
Bepig tau, mergele,
Pas močiutę augti:
Vargas man, berneliui,
Svetimoj šalelėj,
Vargas man, berneliui,
Svetimoj šalelėj.

PASAULIO SKAUTŲ RATE

Azijos ir Ramiojo vandenyno srityje — nuo Irano iki Japonijos, nuo Korėjos iki Indijos, su Australija ir Naująja Zelandija — yra 6,5 milijonai skautų.

1983 m. pradžioje Ipswich vietovėje, Queenslande, įvyko Australijos skautų džiamborė, skirta skautybės 75-mečiui. Dalyvavo apie 10.000 skautų iš Australijos ir kitų kraštų.

Pietų Afrikoje 10.000 skautiškų knygų išdalinta pradžios mokykloms su Bata batų bendrovės parama: „Tarptautinis gamtos globos projektas" ir „101 energijai taupyti sumanymai".

Tanzanijos ministras pirmininkas aplankė 75-erių skautybės metų stovyklą Tanzanijoje, kurioje dalyvavo luošieji skautai.

Didžiosios Britanijos prityrusieji skautai kasmet vykdo „Keliautojo diržo" uždavinius — po du keliauja svetimame krašte, veda užrašus ir atlieka 10 dienų užduotis. Šiais metais tokia kelionė buvo suorganizuota į Egiptą.

Marseille miesto, Prancūzijoje, skautų vadovai nuvairavo 25 sunkvežimius drabužių, vaistų ir maisto į Lenkiją. Dovanos surinktos skautų ir jų tėvų.

Hong Kongo skautų sąjunga įsijungė į valdžios pradėtą vajų kovoti prieš narkotikų piktnaudžiavimus.

Pasaulinė skaučių organizacija atnaujina XIX amžiaus pastatą Londone, kur bus naujai įrengta vadovybė. Pastatas vadinamas Olave centras, pagal buvusią skaučių šefę Olave Lady Baden-Powell.

Olandijos skautai vyčiai ir vyresniosios skautės tarptautinėje stovykloje Flevo Moot '82 turėjo progos plaukti 80 m. senumo laive.

Brazilijos skautai nori savo narių skaičių iki 1986 metų padvigubinti. Krašte yra 16 skautų sąjungos rajonų. Miestuose organizuoja „Vienos dienos skauto" programas vaikams, kurie dar nėra į skautus įstoję.

Kanados lėktuvų bendrovė aštuoniems Kanados ir Nepalio prityrusiems skautams duoda progos praleisti laiko kraštų mainų programoje. Kanadiečiai stovyklavo prie Everest kalno, o nepaliečiai atvyksta į pasaulinę džiamborę Kanadoje, prasidedančią liepos 4 d.

Latvių tautinės stovyklos vokas

Pasaulinis skautų centras Kanderstege, Šveicarijos Alpėse, pernai susilaukė 56,000 skautų ir skaučių iš 29 kraštų. Šveicarijos nepriklausomybės dieną rugpjūčio 1 d. buvo paminėta ir skautijos 75 m. sukaktis. Netoli yra tarptautinis skaučių centras „Our Chalet", kątik atvšentęs 50 m. sukaktį.

Trinidado salos skautų grupė įvedė bėgantį vandenį penkiolikai šeimų viename kaimelyje, tuo pačiu išmokdami vandentekių darbų.

1928 metais 43-juose pasaulio kraštuose buvo 1,7 milijonai skautų (berniukų), 1934 m. — 2,3 milijonai iš 47 kraštų, o šiandien virš 16 milijonų 150-tyje kraštų ir teritorijų, nors per tą laiką 18 kraštų nebeturi skautų, įskaitant pačią Estiją, Latviją ir Lietuvą, kuriose sovietų valdžia uždraudė. Daug kur skautybė plito labai paprasta formule: berniukas ir knyga — lygu skautavimui. Net po karo vidurio Europoje, Burmoje, Indonezijoje, Japonijoje ir Italijoje (kaip ir tremtinių stovyklose Vakarų Vokietijoje), skautų skiltys ir būreliai atsirado per keletą dienų, nes skautavimas vyko nežiniomis. Tremtinių stovyklose tuoj po karo per įvairių tautybių skautų eiles perėjo 40.000 jaunimo.

Skautų skaičius pasaulyje šiuo metu sparčiai didėja, nes įvesti labai įdomūs užsiėmimai, trečiajame pasaulyje ir kitur rūpinamasi visuomenine tarnyba (amatai, ūkininkavimas, sveikata, alfabetizacija).

Brownsea sala prie Anglijos, kur 1907 m. Baden-Powellis surengė pirmąją skautų stovyklą, nėra vienintelė tuo vardu sala pasaulyje. Prieš 30 metų italai skautai iš Gallarate apylinkės ieškojo vietos stovyklauti, o visa tinkama žemė jau buvo ūkininkų naudojama. Jie Ticino upėje rado ir įrengė salą, kurioje 1981 m. stovyklavo 1,500 skautų ir skaučių iš keliolikos kraštų.

Karibų jūros 11 kraštų skautų sąjungų vadovai sutarė paruošti tą pačią medžiagą, programas ir vadovėlius savo sąjungoms.

Vakarų Afrikos Mauritanijoje yra 2,000 skautų. Kraštas yra Prancūzijos ploto, bet teturi 1,5 milijonus gyventojų, nes 75% krašto yra dykuma. Skautų uždaviniai dažnai rišasi su dykumų apželdinimu medžiais ir vandentiekiais.

Vieno neturtingiausių pasaulio kraštų — Haiti skautai šiais skautijos 75-aisiais metais nejieško tiek reklamos, kiek tobulina savo skautavimo lygį, įsijungdami į alfabetizacijos ir miškų sodinimo projektus.

Filipinų salų skautai ir skautės šiais metais pradėjo naują projektą mokytis ekologijos ir maistingo maisto bei vaistažolių „sodelių".

Vokietijos trys skautų sąjungos balandžio 16 ir 17 d. švęs „Skautų dieną" Wiesbadene.

Kadangi pirmojoje skautų stovykloje 1907 m. popietinė arbata buvo angliška tradicija, 75 m. sukakties proga Didžiosios Britanijos 250.000 vilkiukų dvi savaites šventė sukaktį, svečiams duodami arbatos. Arbatėlę gėrė septyni milijonai žmonių, o kiekvienas vilkiukas turėjo pats išvirti arbatą ir ją paduoti kokioje ypatingoje vietoje. Vien spaudos iškarpos apie tuos įvykius svėrė 3,5 kilogramus. Dvidešimt vilkiukų sugalvojo arbatą paduoti Eifelio bokšto viršūnėje, o visa tai nufilmavo britų televizija.

Egipto skautų 75-mečio sukakčiai buvo parinktas šūkis „Ištieskite pagalbos ranką taikai". Airijos skautijos šūkis — „Dvasia, kuri visa išjudina". Hong Kongo skautai — „Skautija padeda kurti geresnį pasaulį".

Tailandijos skautų sukaktuvinėje programoje buvo šventė, kurioje skaičiai 75, 200 ir 1907 buvo ryškūs: dalyvavo 1907 asmenys (tais metais buvo pirmoji skautų stovykla), paleisti sukakties 75 balionai, o skaičius 200 kilo iš skautijos 75 ir Baden-Powellio gimimo 125 m.

Jau 110 pasaulio kraštų išleido ar išleis skautybės 75 m. sukaktuvinius pašto ženklus.

Indijos šventėje 1000 skautų sustojo taip, kad iš aukštai matytųsi skautų lelijėlė.

Kanados prancūzų skautų šūkis yra „Nuoširdžiai noriu daryti gera" — 1907-1982 sukakčiai paminėti.

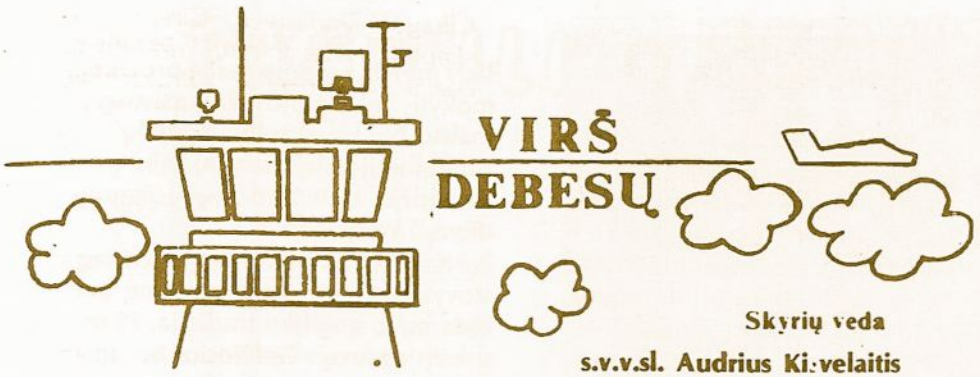

Skyrių veda
s.v.v.sl. Audrius Kisielaitis
3717 W. 82nd Place
Chicago, Ill. 60652

ORO SKAUTŲ SKYRELIS

PIRMIEJI SKRIDIMAI

Panaudodami anglų fiziko J. Priestly 1774 m. išdirbtus duomenis apie oro sudėtį (mūsų oras susideda iš kelių skirtingų dūjų rūšių, kurių žymiausios yra deguonis, azotas ir vandenilis), prancūzai broliai Montgolfier pagamino balioną, kuris 1783 m. pakilo į viršų. Po kelių kitų sekmingų pakilimų 1783-IX-19 Versalyje jie paleido balioną su prikabinta pintine, kurioj buvo — reikia manyti, stipriai pririšti — avis, gaidys ir antis. Balionas pakilo apie 500 metrų (apie 1,500 pėdų) ir po 8 minučių nusileido už 3 km. (2 mylių). Šiandien yra sunku pasakyti, kodėl tai kelionei buvo parinkti toki keisti keleiviai: avis, gaidys ir antis . . .

Bandymai, rekordiniai skridimai greitai plito. Taip 1785 pranęūzas Blanchard ir amerikietis Jeffries balionu perskrido sasiaurį tarp Anglijos ir Prancūzijos. Balionai buvo pradėti naudoti karo operacijose: 1870-1871 prancūzų-vokiečių kare jie suvaidino žymų vaidmenį. Maždaug šiuo metu balionai pasirodė ir Lietuvoje. Pirmoji žinoma oro baliono kelionė Lietuvoje buvo atlikta Vilniuje 1809 metais.

Iš balionų išsivystę oro laivai, dar vadinami dirižabliais arba cepelinais. Jie būdavo vandenilio (hydrogen) o vėliau — tik truputį už vandenilį sunkesnis, bet nedegančio ir rečiau randamo, brangesnio — helijo dujų pripildyti. Oro laivus varė propeleriai, kuriuos suko kokie nors motorai. Oro laivas buvo daug pranašesnis už balioną todėl, kad jis galėjo skristi maždaug kur norėjo, bet nebuvo paprastai vėjo į vieną pusę nešamas. Vokietis F. Zeppelin (čia ir kilo cepelino vardas) 1910 pagamino pirmąjį oro laivą keleiviams vežioti. Pirmojo pasaulinio karo metu vokiečiai oro laivais bombardavo net Londoną. 1937 m. vokiečių statybos didžiulis oro laivas „Hindenburg", apie 40 kartų sėkmingai su keleiviais perskridęs Altantą, besileisdamas Amerikoje, Lakehurst, N.J. apylinkėje sudegė. Ši baisi, daug gyvybių pareikalavusi avarija buvo įspūdingai atkurta kino filme, pavadintam „Hindenburg". Filmas yra ypač įdomus norintiems susipažinti su oro laivų struktūra bei įrengimais.

Vokiečių pastatytas orlaivis „Grafas Cepelinas" buvo net 770 pėdų ilgio, galėjo paimti 24 keleivius ir skrido 68 mylių per val. greičiu. Jis buvo naudojamas transatlantinėms kelionėms tarp Vokietijos ir Pietų bei Šiaurės Amerikos.

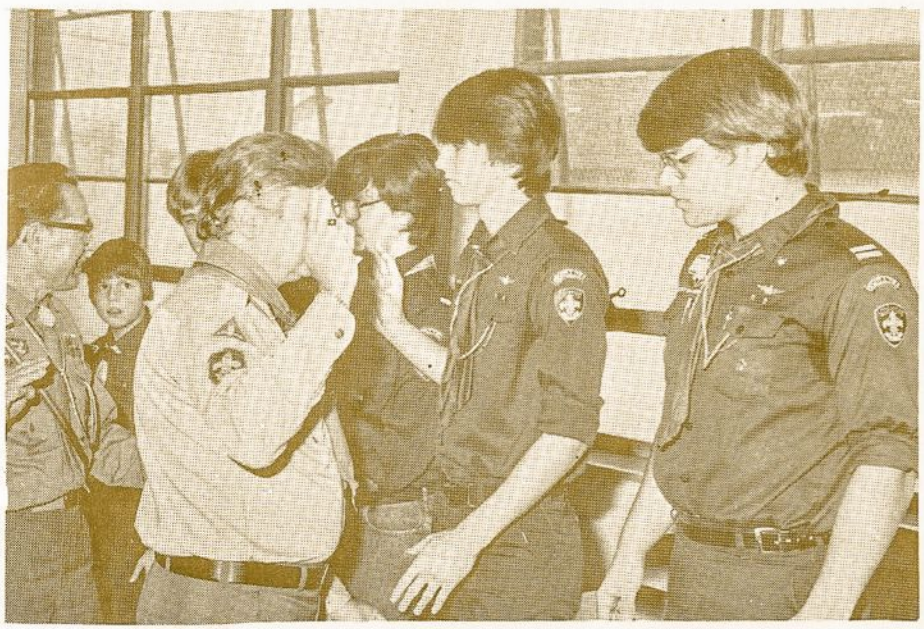

Vyriausias skautininkas v.s. Vytautas Vidugiris lydimas J.A.V. Vidurio rajono vadeivos v.s. A. Paužuolio lanko Dariaus ir Girėno oro skautus.

Nuotrauka J. Tamulaičio

Čikagos Dariaus ir Girėno oro skautai, vyčiai ir nauji draugovės nariai ir tėveliai: Brakauskai, Glavinskai, Sasnauska, Skripskūnai, Tamuliai ir Vasiliauskai.

Nuotrauka R. Pavilionio

Sėkmingai tobulinami lėktuvai ir baisi vandenilio dujų pripildyto „Hindenburg'o" nelaimė oro laivų pramonę tiesiog sustabdė. Daugiau dėmesio skiriant lėktuvų didesniam greičiui, o augant jų skridimo toliui bei krovinio dydžiui, oro laivai liko įrašyti į istorijos lapus ir daugiau nebenaudojami. Nuo „Hindenburg'o" nelaimės laikų aviacija dominuoja tik lėktuvai ir helikopteriai.

Šiandien balionai naudojami tik keliose srityse: sporto bei malonumo ir labai didelių aukščių meteorologiniams matavimams. Saugumo sumetimais vandenilis nebenaudojamas, vengiant pakartoti „Hindenburgo" nelaimę. Sportiniuose balionuose naudojamas šildomas oras, o didelių aukščių pakilimams — helijaus dujos, kurios yra apie 7 kartus lengvesnės už orą. Visas oro transportas, kariniai skraidymai, kur reikia — moksliniai reikalavimai yra aptarnaujami lėktuvais ir helikopteriais. Mūsų padangės šiandien pilnos didelių ir mažų, aukštai ir žemai skrendančių sunkesnių už orą prietaisų — lėktuvų, helikopterių, sklandytuvų.

s. A. Dundzila
s.v.v.sl. Tomas Dundzila

Sekančiame numeryje bus Čikagos Dariaus ir Girėno oro skautų draugovės veiklos aprašymas.

Prašau oro skautų vienetus man siųsti veiklos informaciją, straipsnius ir nuotraukas.

Skyrelio vedėjas

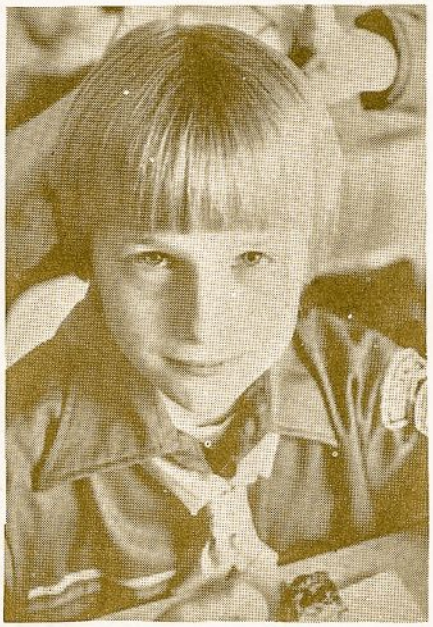

Naujas skautas Adomas Didžiulis gavęs savo kaklaraštį.

SPINDULYS

Pro šalto rudenio bevaisę šaką
Jis kaip strėlė auksinė prasimuš,
Nušvies kaip žaibas tavo tamsų taką
Ir rytmečiui prikels namus.

Jo vėtros, velniškai kvatodamos, jo pūgos
Nenusineš bedugnėn, neužpūs,
Ką jis palies — gyvenimui pabudins,
Ir mirčiai pasmerktus praves jis gyvus pro kapus.

Pro juodą naktį, alkaną, bedugnę,
Kaip marių paukštis jis praskries.
Iš jo šparnų pabirę žemėn ugnys
Kaip amžių žiežirbos žmogaus širdy žėrės.

43.I.25.

Bernardas Brazdžionis

Šį eilėraštį „Skautų aide" perspausdinti pasiūlė s. St. Radžiūnas iš Omahos, kuriam poeto apdainuotas spindulys simbolizuoja skautybę.

SVEČIAI IR SVEČIUOSE

Jeigu sakytume, kad nemandagu vėluotis į svečius pietų ar vakarienės, pirma turėtume paklausti, kokie to krašto žmonių papročiai! Jei viename krašte nustatytą valandą atelsi, įžeisi šeimininkus; jei kitame pavėluosi — juos užgausi. Vienu žodžiu, reikia ateiti tinkamu laiku!

Jei šeimininkai kepa kalakutą, o svečiai vėluoja — gali likti tik apdegę kaulai. Jeigu pagal mandagumo taisykles visvien pavėluota — reikia šeimininkų ir kitų jau esančių svečių atsiprašyti. O — ir į svečius ateina tie, kurie yra kviesti! Gal galima atsinešti savo auksinę žuvytę, bet šuniuko ar katės — ne!

Šeimininkai sutinka svečius prieškambaryje, padeda jiems nusirengti (jei žiema) ar apsirengti (jei butas vasarą šaldomas!). Svečiams išeinant, šeimininkai palydi juos iki durų ar vartelių.

Kadangi ne visi žmonės gali kitus pažinti, šeimininkas ar šeimininkė supažindina svečius, jaunesnį — vyresniajam, vyrą — moteriai (nebent tame krašte vyrai ir moterys lygūs). Kai jaunesnis su vyresniu sveikinasi — atsistoja.

Jei visi jau valgo prie stalo, užtenka pasveikinti ranka šeimininkus, o kitiems tik linktelėti galva (kad anksčiau atėję svečiai nepamotų šaukštu!).

Šeimininkai stengiasi visiems būti malonūs, ypatingai pirmą kartą į namus atėjusiam svečiui ar viešniai. Kaip šeimininkė pasako, taip ir sėdama prie stalo, paprastai vyras šalia moters, mergaitė prie vyruko ir t.t.

Svečias valgydamas rūpinasi kaimynu ar kaimyne, pasiūlo valgių, bet nesiekia per visą stalą ir taip pat nededa valgių į kito žmogaus lėkštę. Duona paduodama su visa lentele ar lėkšte, o ne po riekę (gi niekas nepaduotų tik vieną bulvę, be lėkštės!).

Kai valgis paduodamas kiekvienam svečiui atskirai, padedamas iš žmogaus dešinės. Jei visi paima valgius iš didesnio indo — iš kairės. Žinoma, niekas neima maisto iš bendros lėkštės savo šakute ar šaukštu.

Nemandagu sakyti, kad kuris nors valgis kenkia sveikatai, neskanus ar negražiai paruoštas. Galima ramiai atsisakyti be jokių pastabų ir padėkoti. O iš šeimininkų pusės užtenka maloniai vaišinti, neįkyrėti raginimais, maldavimais ar grąsinimais.

Kai valgomi vaisiai, juos galima ranka pasiimti ir įsidėti į lėkštę. Kauliukai, luobelės (lupenos) ar žievės iš burnos išimamos šaukšteliu ir įdedamos į lėkštutę. Mandarinus, apelsinus ir panašius valgius galima rankomis lupti, įpjovus peiliu. Žmonės bananų dantimis nelupa, nebent jie būtų džiunglėse. Riešutai traiškomi delne ar spaustuku, bet ne tarp dantų ar į stalą, ar pakišus po kėdės koja.

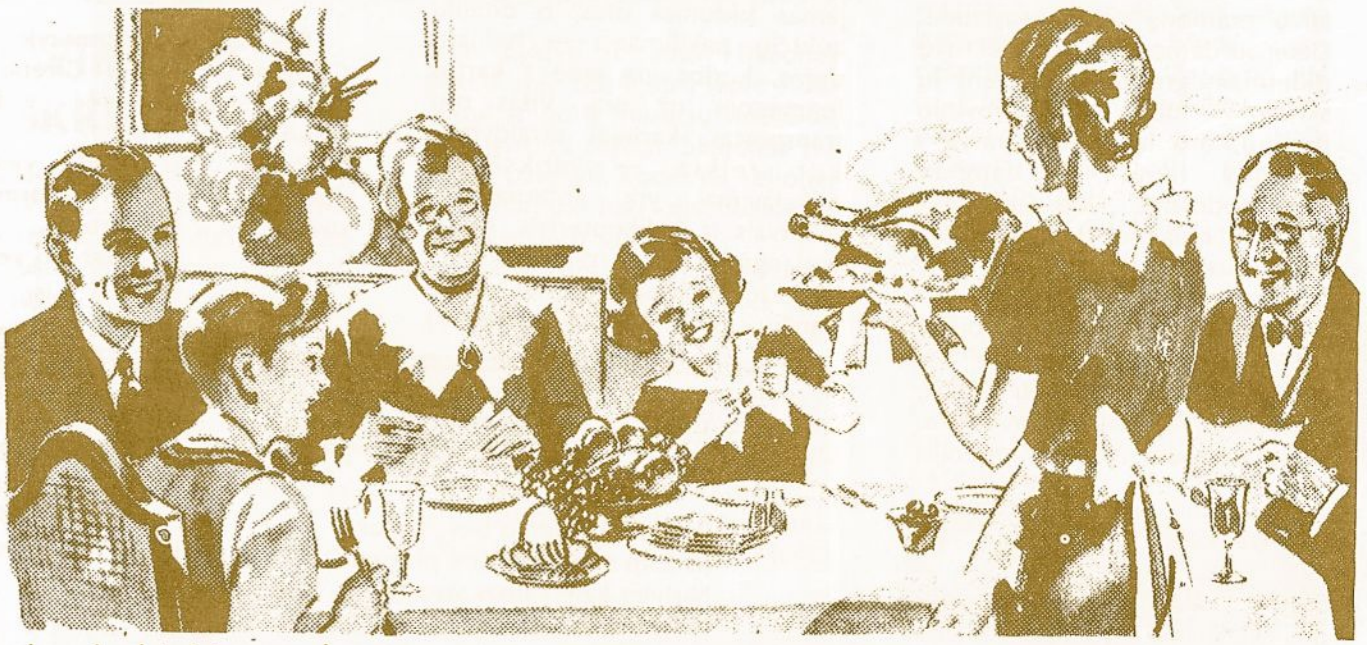

Prieš paduodant saldžius valgius, kiti valgiai ir lėkštės paprastai surenkami, nebent kokiame dideliame renginyje pritrūksta mėsos ar kitų valgių ir reikia skubiai svečius nuraminti.

Kai valgoma, netinka šukuotis, dažyti lūpas, išsiimti dantis. Nukritus šakutei ar peiliui, paprašyti kito. Kai kaimynas netyčia išlieja stiklinę ar papila sriubos, stengiamasi perdaug nepastebėti.

Prie stalo svečiai sėdi, kol šeimininkai atsistoja arba kitaip pakviečia išeiti į sodelį ar atsisėsti

TAU, VADOVE

GYVOS IR SMAGIOS SUEIGOS

Šeši dalykai, kurie skilties ar draugovės sueigą padaro smagią, įdomią, naudingą:

1. Pradinės apeigos apjungia visus ir duoda nuotaiką visai sueigai: ratelis, malda, šūkis, kartais rikiuotė, daina, mintis — kas ta proga tiktų. Minutės ceremoniją galima iš eilės pravesti..

2. Patikrinti dalyvavimą sueigose, nario mokestį, specialybių ir patyrimo laipsnių ruošą, registraciją stovyklai ar suvažiavimui ar kursams, uniformų reikalai, „Skautų aido" prenumerata. Tai padeda niekam neatsilikti!

3. Projektai ir uždaviniai — ką nors daryti, lipdyti, kalti, klijuoti, kad visi būtų užimti: rinkiniai, rankdarbiai, stovyklai įranga, Kaziuko mugei darbelis.

4. Planai ateičiai — įdomūs užsiėmimai, iškylos, ruoša diskusijoms, bendros sueigos su kitais vienetais, šventės, ekskursijos. Kai visi dalyvauja planavime, lengviau pasidalinti pareigomis, darbais.

5. Lavinimas skautavimo srityje, ypač pagal patyrimo laipsnius ir specialybes. Jei reikia pamokyti, vienas iš skautų ar svečias ar viešnia parodo, paaiškina, ir visi išbando naują skautamokslio dalyką.

6. Žaidimai, kuriuose visos ar visi gali dalyvauti — skautamokslio, lituanistiniai, judrūs, varžybos.

7. Baigiamosios apeigos sutraukia į vieną minutę skautišką draugystę ir susirinkusiųjų bendrumą: daina, trys žvakės, vėliavos pagerbimas . . .

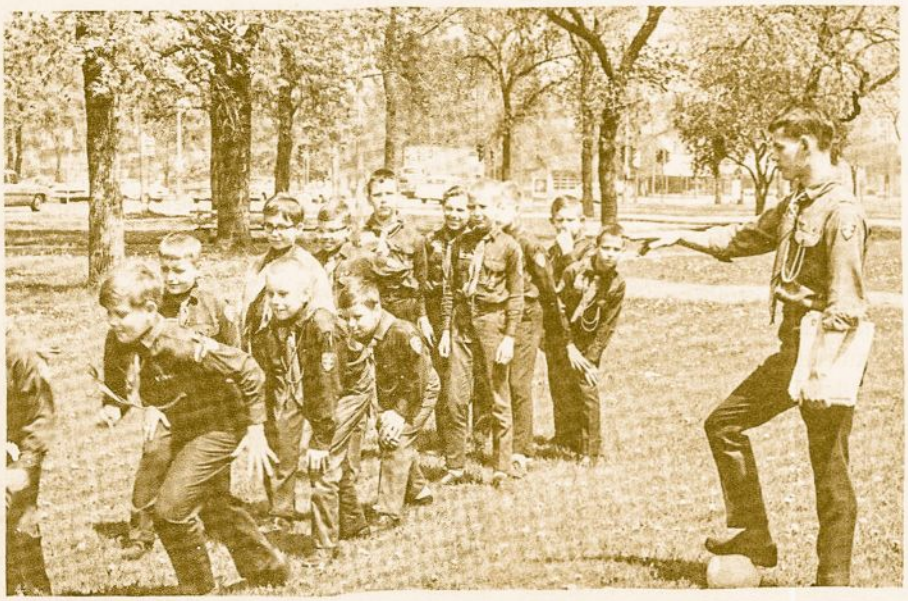

JAUNASIS SKAUTŲ VADOVAS IR JO SANTYKIS SU VYRESNIU SKAUTŲ VADOVU

Prieš nagrinėdama šią man skirtą temą, norėčiau apibūdinti, kas yra jaunimas . . .

Štai rašo Lietuvių enciklopedija apie jaunimą: Jaunystė yra socialinio persiorientavimo laikotarpis iš nerūpestingų vaikystės žaismo į atsakingų suaugusio žmogaus pareigų ir teisių perėmimą.

Prieš kalbant apie „kas yra jaunasis vadovas?", reikia suprasti, kas paveikia jaunimą šiame laikotarpyje. Šis gyvenimo laikotarpis yra nepaprastai sunkus jaunam žmogui. Jam greitai keičiasi gyvenimo siekiai, ideologija ir norai. Jis turi daug klausimų bei sprendimų. Turi pasirinkti mokslo sritį, kuri ves jo gyvenimą. Taip pat ir turi pasirinkti kuriose organizacijose jis dalyvaus (o jų lietuvių tautoję yra baisiai daug!). Iš pradžių jis pasirinks dalyvauti tose organizacijose, kuriose dalyvauja jo bendraamžiai. Taip pat pasirinks dalyvauti ten, kur jis gali smagiausiai praleisti laiką. Bet ilgainiui jaunuolis pasirinks tą organizaciją, kuri jam kaip nors padeda tapti sąmoningu žmogumi. Jis dalyvaus ten, kur jis jaučiasi „namuose".

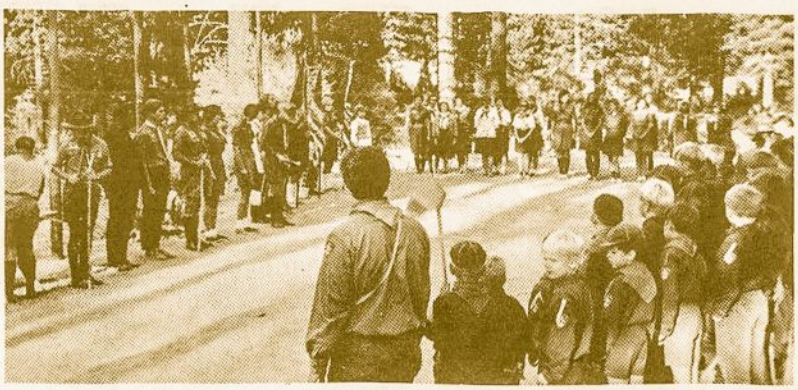

Tai kas yra vadovas? Vadovas yra žmogus, kuris veda masę. Vadovui reikia eilės ypatybių, jį išskiriančių iš kitų. Tos ypatybės gali būti įgimtos ar išmoktos (per organizacijas, lituanistinę mokyklą ir per gyvenimo mokyklą). Reikia atsiminti, kad tos ypatybės neturi būti įskiepytos organizacine veikla, bet jos yra vystomos vyresniojo vadovo globoje.

Svarbiausia vadovų ypatybė yra **VADOVO SIELA** (noras kitiems padėti ir pasidalinti žiniomis.) Vadovo sieloje yra giliai įaugęs pažadas skautauti visą gyvenimą ir **būti pavyzdžiu jaunesniems.** Todėl labai svarbu, kad vadovo siela būtų gyva ir sąmoninga (pasiruošęs ką gero atlikti). Kaip tą atsiekiame? Sielai, kaip ir kūnui, reikia maisto ir mankštos. Sielos maistas yra įsigilinimas į skautybės idealus. O mankšta, tų idealų siekimas savo gyvenime. Nuo pat pirmų dienų tikimės, kad jaunimas „maitina" sveiką skautišką dvasią, kad išaugtų sveika skautiška galvosena.

Vadovui reikia nepaprastai daug entuziazmo. Jis turi norėti dirbti, padėti, kitus suprasti ir šypsotis. Visi sutinkame, kad tai yra labai graži ir būtina dalis gero vadovavimo. Bet kiek iš mūsų tikrai taip gyvenam ir dirbam? Iš jaunimo turbūt mažas skaičius, nes nėra pakankamai patyręs. Jaučiasi turįs trūkumų. Jam reikia pagalbos!

Įstatai ir įsakymai padeda vadovui ir duoda jam gaires vertingai gyventi. Reikia įterpti, kad yra neblogai tas visas taisykles persiskaityti ir apie jas pamąstyti. Juk jeigu patys nežinom, kodėl gyvenam, kaip galim tai kitiems perduoti?

Vyresniosios kartos skautų vadovų tikslai (pagal įstatus ir įsakymus) yra padėti jaunesniems tapti gerais vadovais. Juk **jūs** esate mūsų šaltiniai! Jaunasis vadovas, gal neturėdamas pakankamai žinių apie skautiškus metodus, siekius ir ideologiją, mielai priims vyresnio vadovo žinias ir pagalbą.

Mes, jaunieji vadovai, turime pageidavimų vyresniesiems vadovams,

Pirma: Atsiminkite, kad esame viena šeima. Padėkime vieni kitiems giliau suprasti skautišką ideologiją. Norime skautybę išlaikyti. Skautiška veikla išsilaikys tik jeigu jūs mus priimsite, paraginstite ir karts nuo kart nuoširdumu pagirsite mūsų pastangas.

Antra: Išklausykite mūsų idėjų. Kartais jos geros, o kartais svajojančios. Kartais mums sunku išsireikšti lietuvių kalba. Būkite kantrūs ir su mumis kalbėkite lietuviškai. Plėskite mūsų žodyną, kai mums trūksta liet. žodžių, ir taip pat taisykite mūsų gramatines klaidas. Mes nesupyksime, bet jūsų pataisas priimsime atvira širdimi.

Trečia: Kritika jaunam žogui yra labai pavojinga. Reikia žinoti, kur, kada ir kaip ją perduoti. Turėkite omeny — tas, kad jaunasis vadovas nepriverstas padeda jaunesniems už save. Jeigu pradėsite kritikuoti, jaunas vadovas pajus nepasitikėjimą, manys, kad jo pastangos nėra įvertintos. Tai nėra labai skautiška. Vyresnysis vadovas turi padėti jaunesniam.

Ketvirta: Jaunam žmogui tapti vadove yra garbė. Ne visi tampa pilnutiniu žmogumi. Skautų vadovių, ypač jaunų vadovių tikslas yra tapti pilną sąmoningų vadovų. Stengitės priimt mus, kaip mes esame, o ne kaip jūs norite, kad mes būtume. Mes esame skirtingi . . .

Noriu baigti šiom mintim:

GYVENIMO ĮTAKA VAIKAMS:

Vaikai išmoksta tokį gyvenimą, kokį jie gyvena.

JEI:

Jei vaikas nuolat girdi kritiką, jis išmoksta smerkti,
jei jis auga pavydo dvasioje, jis išmoksta jaustis kaltas,
jei vaiką supa asocialumas, jis išmoksta muštis,
jei jis išgyvena nuolatinę pajuoką, jis darosi nedrąsus.

TAČIAU:

Jei vaikas mato toleranciją, jis išmoksta būti kantrus;
jei padrąsinamas, išmoksta pasitikėti.
Jei vaikas pagiriamas, jis išmoksta gyventi,
jei jį supa teisingumas, jis išmoksta būti teisingas.
Jei vaikas gyvena ramiai ir saugiai, jis išmoksta pasitikėti,
jei jis randa pritarimo, jis išmoksta save mėgti.
Jei vaiko asmenį pripažįsta, jis išmoksta rasti meilės pasaulyje.

Teresė Gaidelytė

NAMINIAI AUGALAI

Pavasaris — stebuklingas laikotarpis. Kiekvienam žmogui, o ypač vilkiukui ar paukštytei įdomu matyti, kaip augalėliai dygsta. Nebūtinai reikia laukti pavasario ar vasaros. Jau ir žiemą galima namuose, būkle ar kitur auginti augalus.

SALDŽIOJI BULVĖ. Bulvė gal nekaip atrodo, bet per dešimtį dienų išauga gražus augalas. Bulvės smaigalis nuleidžiamas į stiklinį indą. Pagaliukais ar viela reikėtų bulvę pakelti nuo dugno ir vis pripildyti vandens, kad bulvė būtų pusiau įmerkta. Savaitę ar

ilgiau laikyti tamsioje vietoje, o daigams pasirodžius palangėje, kur bent dalį dienos būtų saulės.

MORKA. Valgydami žalią morką, vilkiukai gali palikti maždaug 2-3 cm su morkos lapais. Morka įsodinama į smėlėtą ir drėgną žemę dubenyje ar kitame inde. Svarbu dažnai drėkinti. Po savaitės pradės lapai augti. (Tik atsiminti, kad nereikia morkos nuskusti!)

BUROKAS, RIDIKAS, KRIENAI. Visi šie šakniavaisiai atauga iš lapų ir paties vaisiaus gabalu, kaip ir morka.

ANANASAS. Ananasų ūkiuose pasodina vaisiaus viršūnę su lapais į smėlėtą, drėgną žemę. Svarbu rasti saulėtą vietą ir neužmiršti nuolat laistyti. Kiekviena gali pabandyti namie, o tada atsinešti į sueigą.

AVOKADAS. Vaisiaus kaulą pagaliukais ar viela pakabinti stiklinėje, kuri pusiau vandeniu pripildyta. Plokščias galas žemyn, kad vos vandenį liestų. Už mėnesio pasirodys šaknys. Tada persodinti į gėlėms puodą.

PUPOS. Tarp dviejų stiklų ar stiklo ir lentos, arba stiklinės pakraščiuose įterpti keletą pupų ar kukurūzų grūdų. Vietoj žemių pridėti vatos, popierinius rankšluosčius ar nuspaudžiamo popieriaus lapus. Gerai pirma pupas ar grūdus parą pamirkyti. Kai pradės šaknys augti, galima stiklą apversti ir matyti, kaip šaknys siekia drėgmės.

GĖLĖS. Kai kurios gėlės atauga iš lapų ar iš lapų su koteliu (pavyzdžiui, begonijos). Kiekvienuose namuose tikriausia tokių augalų yra. Lapelio kraštas įmerkiamas į drėgną žemę. Po kiek laiko pradeda dygti šaknys ir lapeliai. Gal kuris tėvas ar motina gali vilkiukus ir paukštytes pamokyti.

ĮVAIRIOS SĖKLOS. Išbandyti kavos pupeles, sojos pupas, žirnius. Sėkla ar grūdas atrodo negyvi, sausi. Pamirksta — ir pradeda dygti. Gal net pasisektų visą augalą išdaiginti. Jei paukščiai žiemą lesinami, lesalo pabarstyti žemės ir smėlio pripildytame lovelyje. Po kiek laiko išdygsta. Pabandyti žemės riešutus, saulėgrąžų sėklas, arbūzo ar moliūgo sėklas, kurios lieka, kai daržovė paruošiama valgyti.

SVOGŪNAI. Pasiskolinti svogūną ar svogūnėlį iš virtuvės. Gal net kambaryje įrengti daržėlį — kelis svogūnus, petruškas — visada žalių prieskonių stalui!

Ankstyvą pavasarį galima jau ruošti daigus daržui ar sodui prie šviesaus lango.

Daigindamas daržovę ar vaisių, vilkiukas išmoks rūpintis augalėliu ir stebėti, kaip dygsta, auga, kad reikia šviesos, šilimos, drėgmės, mineralų iš vandens ar žemės.

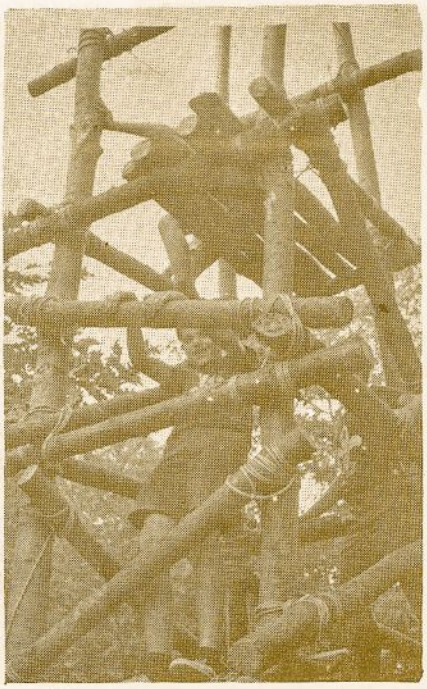

ILGALAIKIS PLANAVIMAS

Visi skautų sąjungos aukštesni pareigūnai ir mūsų organizacijos grupės (vadijos, taryba, komitetai, komisijos, suvažiavimai) veikia tam, kad vienetuose (draugovėse) vaikai ir jaunimas galėtų ramiai ir gražiai skautauti. Kuo aukštesnis vadovavimo lygis, tuo planai žiūri vis labiau į ateitį!

Kaip pramonė, valdžios ir didžiulės bendrovės planuoja, taip ir sąjūdis savo tvarkymąsi pradeda ilgalaikiais planais. Kokie yra kelerių metų planų bruožai?

1. Skautų pošūkis BUDĖK! liečia ir sąjungą: planuoti pirmyn! Apgraibom ir paskubom neužtenka ir nesėkminga.

2. Planai padeda suaugusiųjų norą padėti skautaujančiam jaunimui išversti į apčiuopiamus ir matuojamus, matomus tikslus bei siekius.

3. Platesnis vaizdas suteikia užsidegimo ir ryžto „didjjį paveikslą" palaipsniui tapyti.

4. Planai padeda sąjungos vadovams rūpintis skatuybės kokybe ir kiekybe.

5. Vykdydami planą, vadovai ir vadovės suartėja, jaučiasi priklausą tų pačių tikslų siekiančiam vienetui.

6. Turėdami aiškų ilgalaikį planą, vadovai ir vadovės gali lengviau įjungti kitus asmenis — tėvus, rėmėjus, prekybininkus, visuomenės veikėjus — prie skautiškų tikslų bei darbų prisidėti.

7. Geri planai padeda visuomenei ir tėvams pasitikėti skautijos darbu, jos darbą atlikti sugebančia vadovybe.

8. Rūpestingi planai pateisina finansinius vajus, išlaidas, išteklių telkimą.

9. Ilgalaikis planas išryškina trumpesnių ir smulkesnių planų prasmę. Kasdieninai tikslai sutampa su kelerių metų siekiais.

10. Planuoti pirmyn reiškia iš anksto numatyti poreikius ir problemas, jų sąmoningus ir išmintingus sprendimų būdus. Tuo pačiu išvengia nevykusių programų ar renginių.

svečių kambaryje.

Labai mandagu padėkoti, gražiai atsisveikinti. Paprastai šeimininkai nemėgsta, kai svečiai eina padėti indų plauti ar stalą nukraustyti. Kai kurios šeimininkės ar šeimininkai mielai pasiūlys savo paruošto skanėsto receptą, bet yra tokių, kurios valstybinių paslapčių nenori išduoti.

Skautų ir skaučių tarpe priprasta prie stalo sukalbėti maldą. Taip daro ir daug tikinčių šeimų. Tinka savais žodžiais malda arba tylos minutė, nulenkus galvą.

Stalo mandagumas reikalauja, kad būtų kalbama mandagiai ir padoriai. Didelės peštynės gali sugadinti visą vakarienę. Kaip mūsų močiutės sakydavo, „Prie stalo kaip bažnyčioje, bažnyčioje — kaip danguje".

ATKELTA iš 2 pusl.

„SKAUTŲ AIDĄ" Į UŽJŪRIUS UŽSAKO — ATNAUJINA

S. Jelionienė — Darien, IL (Jūratei Lemke — V. Vok.)

L. Apanienė — Cleveland, OH (Vasario 16 gimn. V. Vok.)

1982.12.22.

Nuoširdus skautiškas ačiū.

Administracija.

LIETUVIŠKOS PUOŠMENOS

GALVOSŪKIAI

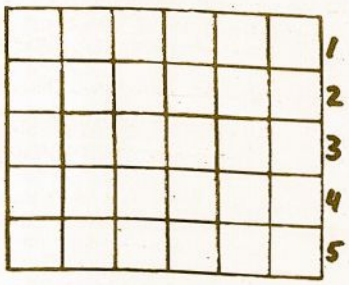

KRYŽIAŽODIS. Skersai: 1. Didelis Lietuvos miestas, 2. vaismedis, 3. pieno gaminys, 4. bičių namelis, 3. mergaičių šokis. Išilgai išeis trečias metų mėnuo.

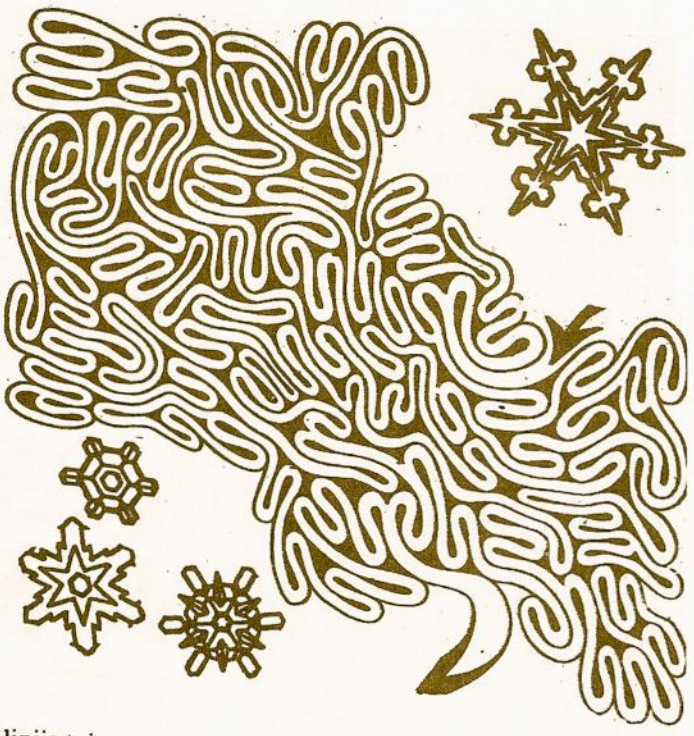

KURIS RAKTAS TINKA SKYLUTEI?

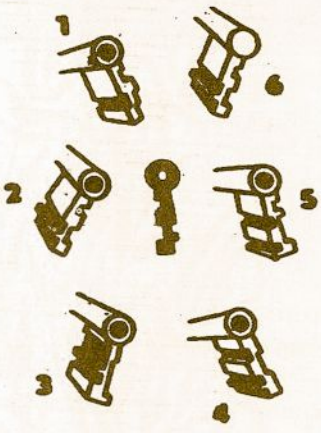

ŽIRKLĖS. Nubrėžk tiesią liniją taip, kad pasidarytų šeši virvės gabalai, jei žirklėmis perpjautum.

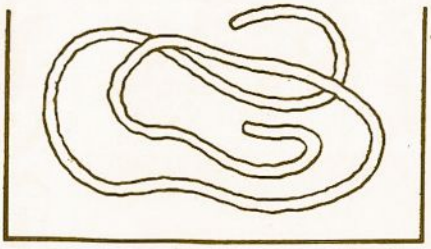

SNAIGĖ. Didžioji snaigė nori nukristi ten pat, kur nuskrido trys mažesnės draugės. Kuriùo keliu ją vėjas papūs?

KURIUOS DU GALUS TEMPTI, KAD SUSIRIŠTŲ MAZGAS ??

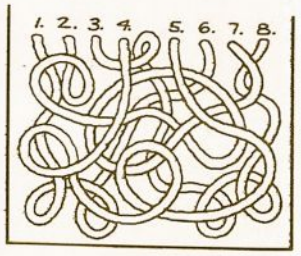

KURIOS DVI KUPRINĖS VIENODOS

ATSAKYMAI: KRYŽIAŽODIS — Kaunas, obelis, varškė, avilys, sadutė: kova. MAZGAS ir ŽIRKLĖS: žr. piešinėlius. RAKTAI: antrasis raktas tinka skylutei.

LIETUVIŠKOSIOS SKAUTYBĖS FONDUI AUKOJO: (Tęsinys iš Nr. 16) (Sausis-Gruodis 1982 m.)

Auka Viso

1. Kiliuliai, Laima ir Česlovas, Lexington MA $148 ($948)
2. Moliai, Raminta ir Petras, Shrewsbury MA $100 ($400)
3. Power Engineering Co., Shrewsbury MA $100 ($500)
7. Maslauskai, Jean ir Juozas, Derbyshire England $11 ($64)
9A. a.a. Onos Saulaitienės atminimui, Waterbury CT $115 ($687)
11. a.a. Zofijos Kiliulienės atminimui, Lexington MA $50 ($1275)
52. Braziulevičienė, Veronika, Cleveland OH $65 ($150)
64. a.a. Elenos Gimbutienės atminimui, Los Angeles CA $500 ($510)
71. Velykis, Jonas, Cleveland OH $6 ($9)
75. Kijauskas, kun. Gediminas, Cleveland OH $11 ($14)
77. Šniolis, Vladas, N. Palm Beach FL $10 ($80)
82. Vakauzienė, Angelė, So. Boston MA $20 ($25)
84. Bostono „Senųjų Lapinų" Sk. Vyčių Būrelis $3(($130)
89. Bulotienė, Eugenija, Detroit MI $15 ($50)
94. Mulioliai, Amanda ir Algis, Euclid OH $5 ($55)
96. Civinskas, Vytautas, Cleveland OH $5 ($42)
103. Balanda, Gediminas, Warren MI $100 ($200)
104. a.a. Jadvygos Tumavičienės atminimui, Boston MA $116 ($416)
117. Jokūbaičiai, Ona ir Vytautas, Euclid OH $20 ($65)
118. Ješmantienė, Marija, Cleveland OH $20 ($50)
119. Šlapelis; Juozas, Euclid OH $5 ($18)
137. Jankūnai, Ona ir Vincas, Rochester NY $20 ($100)
158. Gimbutai, Stasė ir Jurgis, Alrington MA $35 ($235)
172. Šurkus, Stepas, Worcester MA $18 ($84)
182. Liaukai, Emilija ir Viktoras, Wethersfield CT $10 ($50)
221. Sayus-Sajauskas, Jūratė ir Marius, Warren MI $5 ($105)
229. Klemai, Vida ir Vytautas, Newark DE $25 ($110)
297A. a.a. Anastazijos Baltušienės atminimui, Boston MA $15
339. Švarcai, Vida ir Ramūnas, Seven Hills OH $5 ($25)
344. Chainas, Victor, Cicero IL $15 ($75)
353. Karaliai, Gerda ir Pranas, St. Croix USVI $20 ($183)
354. Dučmanas, Zenonas, Wickliffe OH $20 ($47)
357. Waterburio Vyr. Skaučių Židinys $300 ($580)
362. Piragis, Vincas, So. Boston MA $15 ($60)
387. Ilgūnas, Vacys, Parkside Australia $200 ($545)
395A. a.a. Onos Zailskienės atminimui, Cicero IL $545
416. Šetikai, Albina ir Adolfas, St. Catharine Ont. $15 ($35)
421. Bacevičius, Vladas, Cleveland OH $169 ($305)
426. Vileišiai, Birutė ir Petras, Waterbury CT $40 ($95)
427. Paroniai, Branguolė ir Jonas, Chicago IL $30 ($198)
441. a.a. Veronikos Pranskevičienės atminimui Worc. MA $20
449. Apanienė, Liūda, Chesterland OH $10 ($60)
461. Worcesterio Lietuvių Piliečių Klubas $50 ($200)
463. Šenbergai, Apolonija ir Voldemaras, Cleveland OH $10 ($75)
468. Martinoniai, Regina ir Virgilijus, Gloucester MA $200 ($212)
473. Clevelando Skautininkių Draugovė $50 ($370)
476. Santvarai, Alė ir Stasys, So. Boston MA $20 ($45)
481. Katarskis, kun. Vaclovas, Dayton OH $10 ($40)
486. Pikturienė, Jadvyga, Cleveland OH $20
492. Šilenai, Ona ir Viktoras, Erie PA $30 ($115)
501. Jurėnas, Jurgis, So. Boston MA $10 ($40)
525. Mikšiiai, Elena ir Povilas, Juno Beach FL $7 ($25)
525. a.a. Alekso Matonio atminimui, Waterbury CT $500 ($515)
547. Washingtono „Pušyno" Skaučių draugovė $145 ($390)
553. Šlapeliai, Stasė ir Povilas, Centerville MA $5 ($25)
576. Venclauskaitė, Danutė, Wolcott CT $25 ($50)
581. Galiniai, Irena ir Bronius, Norwell MA $10 ($20)
582. Minkūnas, Rimvydas, Seven Hills OH $5 ($10)
610. Manomaičiai, Irena ir Eugenijus, W. Roxbury MA $20 ($40)
611. Petrauskai, Regina ir Vytautas, Clarks Summit PA $12 ($22)
612. Bačanskai, Birutė ir Kazys, Dorchester MA $10 ($25)
623A. a.a. Vytauto Braziulio atminimui, Cleveland OH $45
627. Gražulienė, Akvilė, Cleveland OH $15 ($25)
629. Milašius, Petras, Cleveland OH $50 ($150)
633. Šimelaitis, Pranas, Mt. Hope Ont. $40 ($48)
640. Bužėnai, Irena ir Ramūnas, Los Angeles CA $25 ($75)
696. Gleveckas, A.B., Chicago IL $25 ($50)
697. Petukauskai, Albina ir Vladas, Cleveland OH $25 ($60)
698. Benokraičiai, Adelė ir Vincas, Cleveland OH $10 ($16)
717. Giedraitis, Kastytis, Ypsilanti MI $15 ($20)
728. a.a. Aleksandro Siliūno atminimui, Chicago IL $300 ($645)
737. Baliai, Danutė ir Stasys, Grand Rapids MI $15 ($20)
754. Clevelando „Pilėnų" Skautų Tuntas $25 ($50)
776. Miškinytė, Dalė, Cleveland OH $10
777. a.a. Jono Monkaus atminimui, Brockton MA $330
778. a.a. Vinco P. Šnipo atminimui, Hartford CT $85
779. a.a. Algio Šliažo atminimui, Chicago IL $50
781. a.a. Aleksandros Bacevičienės atminimui, Kaunas $230
782. Staškus, Vytautas, Cleveland OH $3
783. Balbatas, Jonas, Cleveland OH $5
784. Puskepalaitienė, Lucija, Dearborn MI $25
785. a.a. Juzefos Treinienės atminimui, Vilnius $15
786. a.a. Marijos Alilionienės atminimui $100
787. a.a. Arnoldo Aleknos atminimui, Downers Grove IL $1530
788. Gylienė, Aleksandra, Olympia WA $20
789. Pažėra, Kazys, Craydon Australia a$10
790. Vitkūnienė, Liūda, Prospect Australia a$10
791. a.a. Elenos Kauševičienės atminimui, Worcester MA $155
793. a.a. Vytauto Biliūno atminimui, Cleveland OH $10
794. New Yorko Lietuvių Filatelistų Draugija $25
795. Matuzas, Charles, Richmond Hill NY $10
797. Bajoraitis, Rimvydas, Seattle WA $10
798. a.a. Mečio Ilgūno atminimui, Richmond Hill NY $35
799. Mickūnas, Elmuntas, Hanover MA $10
800. Kriaučiūnaitės-Karlonės atminimui, Chicago IL $10
801. Widugiriai, Irena ir William, Weston MA $8
802. Vieškalniai, Zofija ir Antanas, Centerville MA $16
803. Bačiuliai, Genė ir Antanas, Quincy MA $20
804. a.a. Onos Gedminienės atminimui, Chicago IL $140
805. Radzevičiūtė, Stefanija, Cleveland OH $5
806. Cukuras, kun. Valdemaras, Providence RI $10
807. Gustaičiai, Aleksandra ir Antanas, So. Boston MA $20
808. Chicagos Lituanicos Tunto jūros Budžiai $100
809. Clevelando Vyr. Skaučių Židinys $100
810. Šaltmiras, Vladas, Toronto Ont. $20
811. Radžiūnai, Marija ir Stasys, Omaha NE $25
812. Chicagos „Nerijos" Jūros Skaučių Tuntas $100
813. Blynas, Elmyra, Santa Monica CA $30
814. Jatuliai, Vlltis ir Minas, Woodland Hills CA $100
815. Kulbis, kun. Stasys, Montreal Que. $8
816. a.a. Birutės Juodikienės atminimui, Cleveland OH $591
817. a.a. Adelės Bričkuvienės atminimui, Chicago IL $95
818. Mickūnai, Irena ir Česlovas, Centerville MA $10
820. a.a. Aldonos Šarūnienės-Yčienės atminimui, Toronto c$80
821. St. Catharines „Gražinos" Skaučių Draugovė, Ont. $100

Visiems aukotojams, nuoširdus ačiū!

Aukos LS Fondui siunčiamos šiuo adresu:

Kostas Nenortas
44 Alban St.,
Dorchester, MA 02124

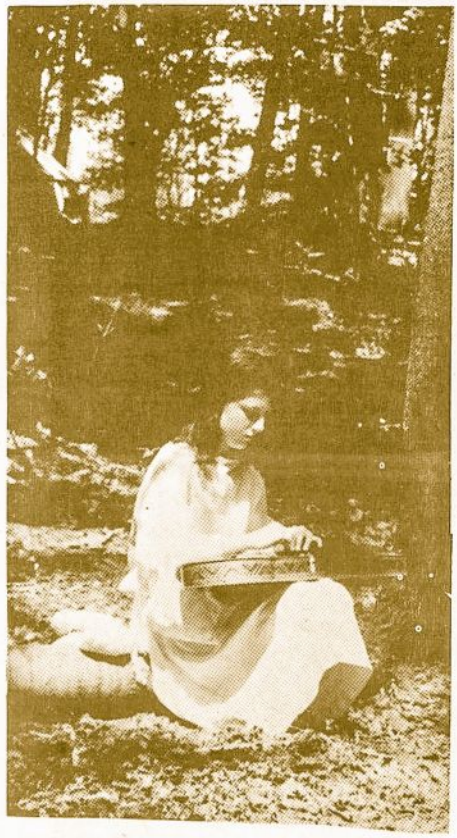

MŪSŲ DIDŽIOJI ŠEIMA

LSS AUSTRALIJOS RAJONE

MELBOURNE

* LSS Australijos Rajono Vadijos eilinis posėdis įvyko gruodžio 4 d. Melbourne. Tartasi įvairiais LSS Australijos rajono veiklos reikalais.
* „Džiugo" Tunto vadija lapkričio 16 d. posėdžiavo tunto dvasios vadovo, s. kun. P. Dauknio namuose. Tartasi tunto metinių minėjimo reikalais.
* Tunto iškyla — metinių paminėjimas įvyko gruodžio 4 d. Yarra Bend vietovėje. Iškylos metu vyko draugovių sueigos, užsiėmimai, patyrimo laipsnių egzaminai ir registracija į rajoninę stovyklą. Po pietų, kuriuos paruošė jūros budžiai, įvyko tunto sueiga, įžodis ir laužas. Iškylą pravedė tuntininko pavad., ps. Algis Milvydas.
* Tikimasi, kad į Rajoninę Stovyklą, pavadintą MŪSŲ LIETUVOS vardu, kuri įvyks sausio 3-13 d.d., Gilwell Parke, Vic., suskris apie 150 stovyklautojų iš Adelaidės, Canberros, Geelongo, Melbourno ir Sydnejaus. Stovyklai vadovaus s. Narcizas Ramanauskas, programų ruošėjas — koordinatorius — Algis Šimkus, stovyklos užsiėmimams pravesti bei rankdarbiams mokinti kviečiami įvairūs specialistai.

SYDNEY

* „Aušros" Tunto Skautų Vyčių Geležinio Vilko Būrelio broliai lapkričio 27-28 d.d. iškylavo tunto „Aušros" stovyklavietėje, Ingleburn, N.S.W. Vykdydami savo šūkį „Tarnauti!" — tvarkė stovyklavietę. Iškylai vadovavo būrelio vadas, s.v.sl. Algis Kapočius.
* „Aušros" Tunto paukštyčių-vilkiukų „Šešupės" draugovės sueigos įvyko spalio 31 ir lapkričio 7 d.d. Jų metu eitos patyrimo laipsnių programos ir egzaminuotasi. Draugovei vadovauja v.s.sl. Kristina Coxaitė.
* Sekanti „Aušros" Tunto sueiga — kalėdinis subuvimas — įvyks gruodžio 11 d. „Aušros" stovyklavietėje, Ingleburn'e, N.S.W.

B. Ž.

BALTIJOS TUNTE

Iškilminga sueiga

Metų darbą Canberros Baltijos Tuntas užbaigė iškilminga sueiga, įvykusia gruodžio 13 d.; dalyvavo 37 uniformuoti skautai-tės. Sueigos metu tuntininkas padėkojo vadovams ir skautams už įdėtą darbą metų bėgyje ir palinkėjo sėkmingų, ateinančių metų.

Už gerai atliktas pareigas v.sk. Vida Howe buvo pakelta į vyr. skiltininkės laipsnį, o vyr. skautes Audronė Stepanienė ir Gabija Žiedienė į skiltininkės laipsnį.

Skaučių įžodį davė Rasa Daukutė, Julytė Sipavičiūtė ir Daina Mauragytė; jaun. skaučių — Lara Sipavičiūtė ir Justina Sipavičiūtė. Kandidatėmis į jaun. skautus-tes priimti Skaistė Mauragytė, Arūnas Šilinis, Glenn Valtas ir Julian Valtas.

Skaučių III-čio patyrimo laispnį išlaikė ir Kristina Katauskaitė, bet dėl susidėjusių aplinkybių negalėjo dalyvauti sueigoj ir duoti skautės įžodžio.

Jaun. skautų-čių I-mą pat. laipsnį išlaikė Paulius Stepanas ir Belinda Howe. Buriuotojo specialybės egzaminus išlaikė skautai Adomas Bruzga ir Andrius Daukus; vilkiukai Edvardas Pember, Markus Valtas, Markus Butavičius, Arūnas Kovalskis ir Benius Katauskas įsigijo dailininko specialybę, o Paulius Stepanas — dailininko, rašytojo ir fotografo.

Gegužinė

Gruodžio 12 d. Baltijos Tuntas suruošė gegužinę prie Burley Griffin ežero. Pasitaikė puiki diena — kaip tik — nei per šilta, nei per karšta. Susirinkęs didelis būrys skautų-čių, tėvų ir pažįstamų žaidė, irklavo po ežerą ir iki tamsos linksmai leido laiką.

Sk. Vyčių Šventaragio Būrelis

Lapkričio 27 d. Sk. Vyčių Šventaragio Būrelis suruošė savo tradicinę sueigą — pagal senas tradicijas, vyčiai neišdavė nei kur jų sueiga vyko, nei kas joje buvo daroma. Tik po jos painformavo, kad sk. vyčių įžodį tą naktį davė Jonas Šliogeris, Andrius Miniotas ir Tomas Gružas.

Būrelio vadą dviems metams tarnybos reikalais iškeliant į Bangkoką, jis iš pareigų pasitraukė. Nauju būrelio vadu išrinktas Jonas Šliogeris.

„Jaunosios Audėjėlės" pasirodymas

Baltijos Tunto tautinių šokių grupė — „Jaunoji Audėjėlė" — pasirodė lapkričio 21 d. suruoštame Canberroje Kariuomenės Šventės minėjimo programoje, pašokdami keturius šokius: Šeivį, Žilvitį, Noriu miego ir Rugučius.

Tai buvo antras grupės pasirodymas, matėsi padaryta pažanga. Sekantis pasirodymas įvyko Lietuvių Dienų Tautinių Šokių Šventės metu — Melbourne.

Pavasario stovykla

Spalio 24-25 d.d. Baltijos Tuntas suruošė savaitgalio stovyklą, kurią suorganizavo ir pravedė sk. vyčiai kandidatai — Jonas Šliogeris, Andrius Miniotas ir Tomas Gružas. Draugininkė Vida Howe ir tuntininkas Ridas Daukus buvo nusiųsti į virtuvę ir jiems į stovyklos reikalus ,,maišytis buvo uždrausta''. Dalyvavo 24 stovyklautojai-jos.

Stovykla vyko netoli Canberros esančiuose ,,Blue Range'' miškuose. Stovyklos aikštelė apsupta įvairiausių miško medžių: iš vieno krašto pušynas, iš kito — eukaliptai, o tarp jų — įvairūs krūmokšniai. Palapinės pastatytos po pušim, vėliavos pakeltos ant dviejų aukštų, lieknų eukaliptų.

Tėvų atvešti skautai, vilkiukai ir paukštytės greit ėmėsi darbo ir po valandėlės palapinės buvo pastatytos. Sekė inspekcija, vėliavos pakėlimas ir pietūs.

Popiet buvo pravesti įvairūs virvių rišimai ir laipiojimai. Skautai buvo pamokinti kaip ištiesti tarp medžių virves ir jomis, įvairiais metodais, persikelti. Pasibaigus užsiėmimams, dar užteko energijos sužaisti tinklinio rugntynes.

Vėliavai nusileidus ir sužibėjus laužo liepsnoms, miškas skambėjo lietuviškomis dainomis, juokais ir žaidimais. Po laužo dar vyko naktiniai žaidimai ir tik vėlai naktį stovykla nurimo, palikdama prie gęstančio laužo tylią sargybą.

Naktis be pokštų neapsiėjo. Iš ryto sukilę vadovai rado prie medžio pririštą ,,vagį'', kurį uolūs sargybiniai sugavo nakties metu ,,besitvarkantį'' palapinėse.

Sekmadienio rytą vėl gražus oras; stovyklautojai iškeliavo iškylai į aplinkinius kalnus. Grįžus atgal į stovyklą jau buvo laikas pietums, vėliavos nuleidimui ir stovyklos sutvarkymui. Apie 3 val. atvažiavę tėvai rado viską supakuota ir vaikus pasiruošusius vykti namo. Pagal skautišką tradiciją visos šiukšlės išsivežtos ir stovyklavietė palikta švaresnė, negu buvo rasta.

R. D.

ŽIDINYS VĖL EKSKURSAVO

Spalio 2 d. ankstyvą rytą prie Lietuvių namų, Bankstown'e, spietėsi gražus būrys (46) vyr. kartos tautiečių, ekskursijos į Mėlynuosius Kalnus dalyvių. Tai jau IX-ji, Sydnejaus Skautų Židinio suruošta, ekskursija autobusu. Ekskursijai vadovavo v.s. Jonas Zinkus.

Pakudėta punktualiai 7 val. ryto (šįkart neatsirado nei vėluojančių, nei paklydusių nei ,,nežinojau kurią valandą išvyksime'' . . .). Išvažiavus iš Sydnejaus, ekskursijos vadovas visus pasveikino ir padėkojo už ,,išmelstą'' gražią, saulėtą dieną (prieš tai kelias dienas iš eilės lijo).

Praleidiame nesustodami pro kelias mažesnes vietoves, besiraitydami keliais ir keliukais į aukštumas, kelionės vadovui aiškinant apie Mėlynųjų kalnų atsiradimo ir jų atradimo istorijas, — Glenbrook, Srpingbrook, Lawon. Sustojame ,,pasiganyti'' Katoomboje. Pataikome į 50-mečio jubiliejų, skirtą paminėti 990-ties laiptų pastatymą iš viršukalnės į slėnį apačioje. Tai buvęs labai sunkus darbas, kadangi laiptai turėjo būti iškalti vertikalioje uoloje. Gal todėl katoombiečių būrys, susirinkęs prie tako, vedančio į laiptus, taip rimtai šį jubiliejų šventė . . . Daug laiko neturime, tad tik iš tolo pasisveikinę su Trimis Šeserimis (Mėlynųjų kalnų trys, į viršų šaunančios, uolos — turistų pamėgta vieta), vėl lipame į autobusą. Patys Mėlynieji kalnai nėra tikri kalnai. Tai plokštikalnis, kurį, per milijonus metų, nuardė vanduo ir vėjas, padarydamas kalnus ir slėnius.

Apie 10 val. pasiekiame Hartley vietovę. Čia apžiūrime maždaug prieš 150 m. statyto miestelio išlikusius senus pastatus: teismą (statytą 1837) su gana nejaukiom daboklėm vyrams ir moterims, šv. Bernardo bažnyčią su labai įdomia klebonija, paštą, veikusį nuo 1849 iki šių metų vidurio.

Blackheathe sustojame prie rododendronų sodo, šį pavasarį pavėlavusių sužydėti — tik vienas kitas tiesia savo puošnius žiedus į saulę. Susiradę gražų kampelį, su ,,piknikams'' įrengtais pastatėliais, papietaujame.

1.30 val. pasiekiame Leuroje esančius ,,Everglades'' sodus, kur mus pasitinka vadovas. Tai buvę Sydnejaus turtuolio Henri Van de Velde poilsio rūmai, atviro oro teatras (dar ir dabar naudojamas) ir nepaprastai gražūs sodai, pilni įvairių kraštų medžių (lietuvišką beržą ir alyvas įskaitant), ir gėlynai iš 1930-jų metų). Jam mirus (1947), sodai atiteko valdžiai.

Grįždami atgal, sustojame Springwood'e, Norman Lindsay muziejuje — galerijoje. Laiko iki galerijos uždarymo buvo nedaug, tad daugeliui mūsų buvo gana sunku ,,atsiplėšti'' iš šios įdomios vietos.

Kelionės metu irgi nesnaudėme! Nors dainos tą dieną ne taip gerai skambėjo, ekskursijos vadovas mus visą laiką informavo apie pravažiuojamas vietas, savo pasakojimus pajvairindamas anekdotais; dr. A. Mauragis pravedė pašnekesį apie Australijos eukaliptus; sesė M. Vaškevičienė džiugino mus savo deklamacijomis, o p. S. Šapronienė — lietuviško stiliaus juokais . . .

B. Žalys

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVIDO BIBLIOTEKA

* Adelaidėje, rugsėjo 10 d., mirė ilgametė ASS Adelaidės skyriaus narė, fil. dr. Nemira Šurnaitė-Ratkevičienė. Skautauti pradėjo Vokietijoje, Kempten'e. Vėliau priklausė Vilniaus tuntui Adelaidėje ir ASS Skyriui. Mirė 50 m. Ilsėkis ramybėje, Sese!

* „Aušros" tunto vadovė, fil. Laima Barkutė neseniai, LSS Pirmijos nutarimu, pakelta į paskautininkės laipsnį. Sesė Laima keleris metus dirbo kaip sesių draugininkė. Šiuo metu (1981-82) ji yra Vyr. Skaučių Šatrijos Raganos būrelio vadovė ir Egzilų Skautų Sgos lietuvaičių skaučių atstovė.

* „Aušros" tunto Seserijos skyriaus vedėja, s. Marina Osinaitė-Cox, įvertinant jos pastangas liet. skautiško jaunimo veikloje, LSS aukštųjų organų apdovanota LSS Lelijos ordinu.

* Tautos Šventės minėjimo pamaldose Lidcombe-Sydnejuje (1982.IV.5), drauge su kitomis organizacijomis, dalyvavo ir „Aušros" tuntas su savo vėliava. Po pamaldų buvo trumpa informacinė tunto sueiga.

B. Ž.

PERTHE MIRĖ „BUDŽIO" IŠLIKĖLIS

Z. L. BUDRIKIS

Rugpiūčio 13 d. Vakarų Australijoje mirė Vytautas Andrekus. Jis gal paskutinis Lietuvių Jūros Skautų jachtos „Budys" išlikėlis. Toji jachta tragiškai sudužo 1933 Klaipėdos uoste ant molų. Su ja žuvo trys įgulos skautai. Andrekus tarp dešimties, kurie išsigelbėjo.

A.a. Vytautas Andrekus retas lietuvis ir kitkuo. Savo akimis buvo matęs bolševikinę revoliuciją pačioje Maskvoje. Net padavinėjo sviedinius patrankai, kuri apšaudė Kremliaus mūrus. Daug vėliau iš dar arčiau susipažino su bolševikais. Antrojo karo pabaigoje pakliuvo į jų rankas. Tik 1965 išleistas, atvyko pas savo šeimą į Australiją.

Vytautas Andrekus gimė 1905 spalio 26 Maskvoje lietuvių šeimoje. Jo tėvas, Pranas Andrekus, tuomet užėmė stambią vietą angliškoje firmoje su plačiu veiklos baru caristinėje Rusijoje. Mama buvusi Polerija Gecevičiūtė iš žinomos žemaičių genties. An-

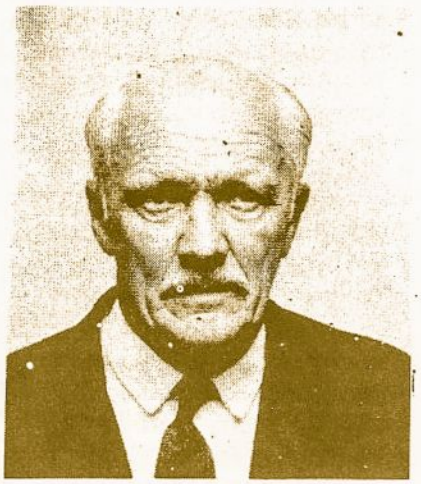

drekai vėliaus susilaukė kito sūnaus, Raimondo, kuris dabar irgi Australijoje, Adelaidėje.

Vytautas ir Raimondas Maskvoje lankė prancūzišką pensionatą. Jiedu dar karo metais neteko savo mamytės. Revoliucijos metu jau paaugliai, kuriems viskas įdomu. Taip ir pasitaikė, kad Vytautas pristatytas prie šaudmenis paduoti revoliucionieriams. Tačiau didelį įspūdį jam paliko jauni kadetai, atkakliai gynę tą Kremlių.

Po revoliucijos našlys Pranas Andrekus ir sūnūs sugrįžo į jau nepriklausomą Lietuvą. Vytautas ir Raimondas stojo į Aušros gimnaziją Kaune.

Vėliau Vytautas pasekė savo tėvo pėdomis, pasukdamas į buhalteriją. Apie 1922 gavo tarnybą Intendantūroje Kaune, o 1926 Lietuvos muitinėje Klaipėdoje. Čia išliko iki 1939.

Klaipėdoje sukūrė šeimą. Vedė Eleną Meižytę iš Rusnės, susilaukė keturių dukrų ir sūnaus (sūnus žuvo dar vaikas). Šalia skautavimo, buvo aktyvus Santaroje ir Medžiotojų Draugijoje.

1939 Andrekai pasitraukė nuo vokiečių iš Klaipėdos į Palangą, o 1941, pasikeitus sąlygoms, panaudojo Andrekienės klaipėdietišką kilmę ir „repatriavo" į Vokietiją. Kad repatriavimas tik varde, ne dvasioje, rodo jau tai, kad Vytautas kategoriškai atsisakė jam Vokietijoje siūlomos vokiečių pilietybės.

1945 Andrekus ir pateko į raudonarmiečių rankas kaip civilis. Suvaidino kurčią ir nebylį ir išsisuko nuo belaisvės. Nukeliavo į Klaipėdos kraštą, žmonos gimtąją Rusnę, prie Nemuno žiočių. Tuo tarpu šeima pasitraukė į Vakarus ir vėliau Australiją.

Rusnėje pasidarė žvejų artelės buhalteriu ir tamė poste išbuvo beveik 20 metų. Gavo leidimą išvykt pas šeimą tik kuomet buvo arti pensijos.

Mirė Vytautas Andrekus, pakirstas ligos. Liūdesyje paliko našlė, keturios dukros bei jų šeimos. Viso, Andrekų aštuoni vaikaičiai ir jau du provaikiai. Liūdi jo ir lietuvių bendruomenė Vakarų Australijoje.

A.a. Vytautas Andrekus buvo šviesi asmenybė, taikingas ir pasišventęs lietuvis. Mėgo gamtą, sportą, muziką. Atidžiai sekė pasaulio įvykius ir lietuviškus reikalus. Ilgėjosi Lietuvai laisvės. Rėmė lietuvišką spaudą ir veiklą.

Karrakatos kapinėse su velioniu atsisveikino gausus būrys šeimos ir draugų, lietuvių ir kitataučių. Pagal mirusio norą, palaikai buvo sudeginti. Prašė, kad pelenai būtų išbarstyti ant Nemuno prie Baltijos.

CLEVELANDAS

Neringos tunto skautės vaidina
V. Bacevičiaus nuotr.

MŪSŲ ŽINGSNIŲ KRONIKA

* Aukos Mūsų Žingsniams: $25 LSS Skaučių Seserijos vadija; $10 Aurelija Balašaitienė. Dėkojame!

* Rugsėjo 25 d., Lietuvių namuose įvyko Neringos skaučių tunto balius, kurį rengė tėvų komitetas. Salė buvo pilna svečių, kuriuos pasitiko ir stropiai jais rūpinosi Neringos tunto skautės. Programa buvo neilga, bet nuotaikinga. Skautės deklamavo, dainavo rugiapjūtės dainas ir šoko. Visa tai mus vyresniuosius nukėlė į išgyventą praeitį. Sceną ir stalus puošė rudens spalvų gėlės, primenančios, kad vasara jau praėjo. Valgius ruošė skaučių mamytės ir skautininkės. Jaunos sesės maloniai patarnavo svečiams, o šokiams gražiai grojo orkestras. Gražiai ir vieningai dirbant rudens balius buvo sėkmingas. Tai jaunųjų vadovių ir mamyčių nuopelnas. Gautas pelnas užtikrins skaučių kelionę į Jubiliejinę stovyklą.

(VB)

ATLANTO RAJONE

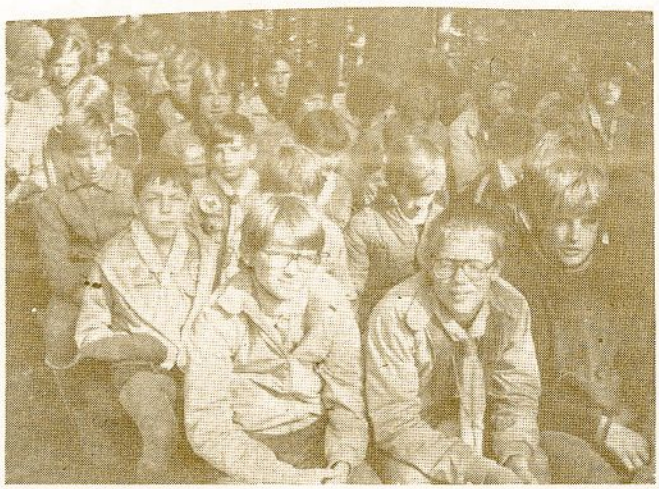

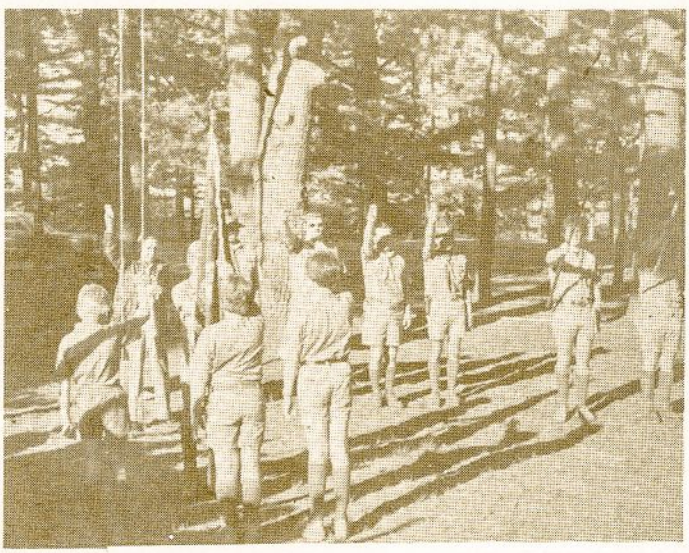

LITUANICA

1 Lituanicos tunto „Miško Broliai" su vadovu v.s. Juozu Šalčiūnu.

2 Dalis Lituanicos tunto bebrų ir vilkiukų su vadovais.

3 Vyriausias skautininkas v.s. Vytautas Vidugiris su Lituanicos tunto skautais vyčiais kandidatais ir jų vadovais vyr.sl. Audirum Kirvelaičiu ir sl. Algiu Pliopliu.

4 Vyr. skautininkas pas jūrų budžius kandidatus.

5 Lituanicos tunto sueiga. Tuntininkas s.fil. Romas Rupinskas supažindina naują tuntininką s. Justiną Kirvelaitį su D.L.K. Gedimino draugovės veilkais ir jų vadovais.

6 Vyriausias skautininkas ir jauniausi tunto broliai.

7 Svečiai gerbia vėliavas Chikagos Lituanicos tunto sueigoje.

8 Vyriausias skautininkas susipažįsta su Lituanicos tunto broliais.

9 Vyriausias skautininkas v.s. V. Vidugiris, v.s. Antanas Paužuolis ir s. J. Kirvelaitis su Miško Broliais.

10 Vyriausias skautininkas v.s. V. Vidugiris su Pulk. Šarausko dr-vės broliais ir jų vadovais.

Nuotraukos Jono Tamulaičio

6

7

8

9

10

Lituanica

LITHUANIAN WORLD
COMMUNITY, INC.
5620 SO. CLAREMONT AVE.
CHICAGO, ILL. 60636

ALp(LKA)3083
1983, Nr.1

SKAU
6346 S.
Chicago, Ill. 60629

— Tėte, kodėl tu mamą vadini Alďute? Juk ji suaugusi.

Mama be savo vaikų šį vakarą prižiūri dar savo draugės vaikus. Vaikai prie stalo kalbasi, išďykauja — ir mažai valgo.

— Išdykėliai! Valgykite, kiek norite, tik kad viskas būtų suvalgyta!

— Neverk, Raminta, būk protinga.

— Ar tie, kurie neverkia, visi yra protingi, mama?

Paukštytė Vilkiukui:
„Kur tu, Joneli, eini vienas?
Vilkiukas:
„Einu ieškoti mūsų prityrusių skautų vyčių, nes vakar po laužo pagal jų naujas tradicijas, matyt, visi paklydo . . .

— Sesės, ar žinote, kas yra rasa?
— Aš žinau, — sako Onytė. — Tai žolės prakaitas.

Dvi dienas lijo, o trečia diena — labai graži. Bet vilkiukas visvien aunasi kaliošus prieš išeidamas iš palapinės.

— Kam tau tie kaliošai? Šiandien sausa.

— Nesirūpinkite. Balą aš kur nors surasiu.

- Negalim pasakyti ar jau išvirę. Nesimato.

90.741.61